

INFORMASJONSBLAD FOR ELDRE I STAVANGER

Mortepumpen

NR. 2/2022

46. ÅRGANG

Informasjonsblad for eldre i Stavanger

Utgitt av:

Stavanger kommune
Helse og velferd

Redaktør:

Stein Hugo Kjelby
sthugokj@online.no

Redaksjonskomité:

Geir Johansen
geir.johansen@stavanger.kommune.no

Bente Hildeng Næss
bentehildengnaess@gmail.com

Anne-Grethe Thesen Godal
aggodal@gmail.com

Stein Hugo Kjelby
sthugokj@online.no

Redaksjonens adresse:

«Mortepumpen»
Olav Kyrresgt. 23
Innbyggerservice
Postboks 8001
4068 Stavanger
Kari Bang Jacobsen
kari.bang.jacobsen@stavanger.kommune.no
Tlf. 51 50 72 48

Bladet kommer ut 4 ganger pr. år og sendes
fritt til alle over 67 år i Stavanger kommune

Neste nummer postlegges 28.09.2022
Stoff må være i redaksjonen 25.08.2022

Forside: En sommerdag i Gamle Stavanger.
Foto: Stein Hugo Kjelby

Opplag: 15.700 eksemplarer

Layout: Rita Oosterhuis

Trykk: Kai Hansen Trykkeri

Internett:

www.stavanger.kommune.no/mortepumpen

Annonsepriser:

Bakside	kr. 4.500.-
Hel side inni bladet	kr. 2.500.-
Halv side inni bladet	kr. 2.000.-
Mindre	kr. 1.000.-

Gjelder for kommersielle annonsører.

Tidligere utgaver av Mortepumpen
blir nå lagret på

<https://issuu.com/search?q=mortepumpen>

PÅ REDAKTØRKRAKKEN:

Hva med fremtiden?

«Vi burde alle være opptatt av fremtiden, for det er der vi skal tilbringe resten av vårt liv». (Mark Twain.)

Som leser av Mortepumpen vil du kanskje ane at fremtiden ligger som et bakteppe i dagens utgave. Ulike innslag presenterer nye tiltak som skal føre til en bedre fremtid for dem som er rammet av en eller annen form for funksjonsnedsettelse.

«Leve hele livet» reformen, som er en stor og kvalitativ reform, har som mål at flere kan mestre livet lengre, og ha en trygg, aktiv og verdig alderdom. Den ser for seg dagens eldre, og legger premisser for fremtiden, altså forebyggende virksomheter. I denne utgaven av Mortepumpen får vi kjennskap til, for eksempel, to nye tiltak for personer med ulike former for demens.

«Det er kun i motbakke det går oppover», er et motiverende utsagn. Men arbeidet for en bedre fremtid kan også møte problemer, som først må løses slik at satte mål kan oppnås, og tilbudet til brukerne kan bli tilfredsstillende. Sverre Uhlving, medlem av kommunalstyret for helse og velferd (s. 7) ser at mangel på helsepersonell kan bli en stor utfordring, og han presenterer flere interessante forslag for å sikre tilstrekkelig antall helsepersonell i tiden fremover.

Livet går sin gang, er et uttrykk vi ofte bruker. Revyen «Stopp verden jeg vil av» håndterer et ønske kanskje mange har, fordi de ikke ser noen lyspunkter for fremtiden?

Vi lever i dag i nåtiden, som for generasjonen før oss var deres fremtid! Profilen i dette nummer av Mortepumpen, Eva Wendt Ryen, nå 107 år og bor på sykehjem, kan være et eksempel på en som har levd for fremtiden, og har fått opplevd og dratt nytte av samfunnets positive utvikling. Hun har fått beholde god helse i et langt liv. Med 107 års livserfaring, tar vi med hennes råd for fremtiden: »Vær snille og gode med hverandre, og vær takknemlige for at dere har det så godt. La kjærligheten blomstre».

Redaksjonen ønsker alle en riktig god sommer!

Husstellæreren som nå har blitt 107 år!

Tekst: Anne-Grethe Thesen Godal

Mortepumpen har fått være med for å hilse på en av Rogalands eldste innbyggere. En av «småpikene» som regelmessig besøker Eva Wendt Ryen på 107 år, sier at Eva alltid gleder seg til at det kommer besøk, og besøkene er mange. Familievennen på bare 78 år sier at det alltid er kjekt å besøke den glade og dansende «bestemoren». På Evas rom på Tasta sykehjem er det blomster over alt, så her har det nok vært mange før oss.

Flere i Stavanger har kanskje stiftet bekjentskap med Eva tidligere, ikke minst ble hun «kjendis» da hun fikk den første koronavirusvaksinen av alle. Hun stilte villig opp 5. januar 2021 og lot seg fotografere av TV 2, da sprøyten ble satt. I begynnelsen av pandemien var det de eldste som skulle prioriteres, vi andre fikk vente. Og godt var det, for Eva møter oss hjertelig og er i full vigør.

For Eva er ikke epidemi noe nytt. Da Eva var 3 år, døde moren av spanskesyken bare 33 år gammel.

Barndommen i Mandal

Det skjer ganske så ofte at dess eldre vi blir, dess mer går tankene våre tilbake til det vi husker fra barndommen. Eva kan naturlig nok ikke huske sin biologiske mor. Andre har fortalt henne at da moren døde og lå i kisten sin i stuen, hadde lille Eva prøvd å vekke henne. Hun trodde moren sov.

Evas far ble alene med 6 barn, og Eva var den yngste i søskenflokk.

Eva Wendt Ryen i godstolen på Tasta sykehjem.
Foto: Anne-Grethe Godal.

Eva tenker nok at faren som enkemann hadde sine tunge stunder. Han hadde for lengst begynt å arbeide i klesbutikken til sin kones fosterforeldre John og Anna Olsen midt på torget i Mandal. Anna som da hadde blitt enke, flyttet til det store huset på Sanden straks etter Evas mor døde. Hun var omsorgsfull og tok over husholdet, administrerte hushjelpene og passet på at hele søskenflokket hadde det godt. Selv var hun og John barnløse og hadde mye omsorg for andre. Og som i store søskenflokker, ble det gjerne de eldste som måtte passe på de yngste. Storesøsteren May ble som en «mor» for Eva fram til faren giftet seg igjen.

For Eva ble farens andre kone hennes virkelig mor, hun som hun kalte mamma. Da faren giftet seg på nytt, var Eva 8-9 år. Etter hvert kom det 3 brødre, så til slutt var de 9 søsken. Når Eva ser seg tilbake, minnes hun det gode forholdet de hadde i søskenflokket. Det er lett å se for seg barndommen hennes i det store huset på Sanden. Et hus med mye musikk og glede, masse besøk av slekt, venner fra borgerskapet og sangmiljøet i Mandal og farens forretningsforbindelser. Alle hjelperne, de kjære hushjelpene, kokken og Gurine vaskekone, alle gjorde de sitt for at familien Wendt skulle ha det så godt som mulig.

I nabolaget var det mye lek og moro. Og for en mandalitt, er sommerturene på sjøen og stranden noe som aldri glemmes.

Eva i skjærgården i Mandal. Foto: Privat.

Ungdomstiden

Nevner vi for Eva Kjærlighetsstien og Furulunden ved Sjøsandene i Mandal, dukker romantiske minner opp.

Datteren til byens bokhandler, Selma og Eva var gode venninner. En dag fortalte Selma at faren hadde en hjelpegutt som arbeidet på lageret i butikken. Olav var fra en gård på Foss i Vigeland og fikk tjent seg noen penger. Venninnene lurte seg inn på lageret og var hjertens enige om at Olav var en nydelig mann, som Eva uttrykker det.

En stund senere dukket den samme mannen opp. Da var det sommerdans og tivoli i Mandal. I det Olav kom ut av karusellen, ser han på Eva og sier: «Har ikke vi sett hverandre før?». Det ble det andre møte - og siden ble det Eva og Olav helt til Olav døde da han var 72 år.

Mange andre gode minner dukker også opp fra den tiden, forteller Eva med et lunt

Huset på Sanden.
Tegnet av svigersønn
Knut Skjæveland.

smil. Hun minnes de svenske fiskerne som kom på sesongfisket og alle de norske og danske flåtebesøkene. Alle var de kjekke kavalerer, og det ble mye moro. Og huset på Sanden var åpent for de unge. Det sto piano på barneværelset, og Evas foreldre lot ungdommen kose seg med musikk, sang og dans.

Og så var det gøy at faren lot døtrene være mannekenger i Mandals gater like før 17. mai. Vårens kolleksjon var innkjøpt med tanke på 17. mai. Folk stoppet opp og spurte om hvor det gikk an å kjøpe slike fine klær. Og svaret var selvsagt hos John Olsen Eft, klesbutikken faren etter hvert fikk overta fra John og Anna Olsen, og som lå i første etasje på Grand hotell.

Utdanning, praksis og ekteskap

Evas far hadde heldigvis økonomi til å finansiere utdanningen til alle de 9 barna.

Ikke alle fikk gå på middelskolen i den tiden, minnes Eva. Og etter skolen fikk hun være hjemme sammen med hushjelpene i 2 år for å få praksis med tanke på Statens lærerinneskole i husstell på Stabekk gård. På Stabekk begynte hun da hun var 20 år gammel. Etter 2 års utdanning ble hun ansatt som stuepike hos familien Doubloug i Oslo. Da skjønte hun fort forskjellen mellom «herskap og tjenerer», noe som var ukjent i huset på Sanden. Familien hadde lært seg å omgås «alle», og å bry seg om de som ikke hadde det så godt.

Tilbake i Mandal ble det bryllup. Eva og Olav giftet seg 30.12.1939. To dager senere dro de til Trondheim der Olav som skipsmaskiningeniør hadde fått jobb ved Trondhjems Mekaniske Værksted. Hvetebrødsdagene ble tilbrakt på hotell fram til de fikk leid seg en leilighet ved Kristiansten festning. Derfra hadde de utsikt

over hele byen og fjorden. Lite visste de da at de skulle få «orkesterplass» til dramaet som utspilte seg i april dagene 1940. Tyskerne krevde å få leiligheten deres til disposisjon - og dermed måtte de flytte nok en gang. I 1943 ble datter Eva født, og den lille familien bodde i Trondheim til de flyttet til Stavanger i 1947. Nok et skipsverft hadde jobb å tilby, denne gangen Rosenberg Verft.

Livet i Stavanger

Noen sier «en gang mandalitt, alltid mandalitt». Det er det sikkert noe i. Men livet på Eiganes ble et godt liv. Ikke minst fikk Eva praktisert det hun hadde lært på Stabekk. Mange husker henne fra skolekjøkkenet på Jåtten skole og kursene hun hadde i husstell på Aftenskolen. På Aftenskolen mente hun at menn også kunne trenge opplæring, men ledelsen mente at de som var hjemme og stelte, måtte prioriteres. Og Eva husker godt at hun insisterte på at datteren måtte ta et husstellkurs før hun skulle gifte seg med svigersønnen Knut. Slik var tenkingen den gangen, sier Eva med et smil.

Selv om Trondheimsperioden hadde vært en fin tid med mange gode venner, var det godt å komme sørover. Ikke minst fordi veien til Mandal og Olavs hjem på Foss var mye kortere.

Livet på Eiganes bringer fram gode minner, ikke minst fra da de så ut av vinduet fra Eiganesveien 57 og så alle barna som gikk i 17. mai toget. Selve symbolet på alt vi har å være takknemlige for, tenker Eva.

Takknemlighet

I en bok svigersønnen har laget i samarbeid med Eva da hun var 100 år, uttrykker Eva blant annet følgende:

Jeg vil takke dere alle, store og små, for all omsorg, glede og kjærlichkeit dere har gitt meg. Håper dere vil huske meg som et eldre menneske med godt humør, som elsker sang og musikk, og ikke som en sur og krevende gammel dame.

Og til slutt sier hun: Vær snille og gode mot hverandre, og vær takknemlige for at dere har det så godt. La kjærligheten blomstre.

Dette sier hun til sin datter, svigersønn, 2 barnebarn med ektefeller og 5 oldebarn. Og som lesere av Mortepumpen kan også vi ta dette til oss.

Takk til Eva som tok oss så hjertelig imot og minner oss om hva som er viktig her i livet!

Eva og familievennen Ingeborg.
Foto: Anne-Grethe Godal.

Nytt fra kommunens utvalg for helse og velferd

I Mortepumpen, informasjonsbladet for eldre i Stavanger kommer det innlegg fra de forskjellige partiene i utvalget for helse og velferd. Redaksjonen er takknemlig for at de elleve medlemmene i tur og orden vil fortelle om sin politikk innen eldreomsorgen. Slik kan det bli tydeligere for oss hva det enkelte partiet er mest opptatt av til enhver tid.

Mangel på helsepersonell i framtiden?

Tekst: **Sverre Uhlving**, medlem i kommunestyre og utvalg for helse og velferd, Stavanger(AP)

I Stavanger kommune er det per 01.01.2022. 5118 innbyggere over 80 år. Samtidig har vi 1186 heldøgns institusjonsplasser (vesentlig i sykehjem) for eldre. Det betyr at vi har en dekningsgrad på 23,2% (andel heldøgns-plasser/alle eldre over 80 år).

Vi vet at antall eldre øker mye i årene som kommer og i 2030 er det beregnet at Stavanger vil ha cirka 7870 innbyggere over 80 år. Hvis vi ikke bygger nye plasser vil dekningsgraden da bli 15%. Og hvis vi skal beholde samme dekningsgrad som i dag, må vi bygge omtrent 640 nye sykehjemsplasser fram til 2030. Og slik vil det fortsette.

Det vil selvsagt være kostbart å bygge, men jeg mener at det vil bli en enda større utfordring å ha tilstrekkelig antall helsepersonell. Vi har mangel allerede, spesielt på sykepleiere. Vi blir flere eldre pga de store etterkrigskullene samtidig som vi lever lengre. Det blir færre yrkesaktive i forhold pensjonister/eldre. I

Stavanger er det nå cirka 6 yrkesaktive per innbygger over 67 år, mens det i 2035 vil være cirka 4 yrkesaktive. Dersom vi skal bemanne helse og velferdssektoren som i dag, må snart omtrent hver 3. yrkesaktive person arbeide i denne sektoren.

Dette vil ikke være bærekraftig!

I forhold til antall eldre må det derfor gjøres tiltak slik at vi greier oss med relativt færre helsearbeidere enn i dag – og likevel beholde en god eldreomsorg.

Eksempler på tiltak for å sikre tilstrekkelig antall helsepersonell:

- **Utdanningskapasiteten må økes.**
- **En større en del av de som er utdannet som helsepersonell, må arbeide som det.** I 2021 er det 22,5% av personer med helseutdanning som ikke er sysselsatt innenfor helse og sosialtjenesten.
- **Heltidsstillinger må bli regelen i helsesektoren.** Deltidsstillinger er absolutt vanligst i helse- og velferdssektoren. I -sektoren i Stavanger kommune er det per november 2021 kun 45,1% i heltidsstilling og gjennomsnittlig stillingsstørrelse er 71,8%. På sykehjemmene har 33,1%

full stilling, i bofellesskap 38,7% og i hjemmebaserte tjenester 45,5%. Samarbeidspartiene Arbeiderpartiet, Folkets parti, SV, Rødt, MDG og Sp i Stavanger har programfestet at vi skal dyrke en heltidskultur. Altfor mange ansatte jobber ufrivillig deltid. Vi vet fra spørreundersøkelser at en del av de ansatte ønsker deltid, men også at et flertall ønsker fulltid eller i alle fall større stilling.

Heltidsstillinger gir også bedre tilbud til brukerne; større kontinuitet, færre ansatte å forholde seg til, mindre tid går med til rapportering osv.

Ansatte på sykehjem og i hjemmebaserte tjenester har høy belastning og stor arbeidsmengde. Derfor har samarbeidspartiene styrket budsjettet med 15 millioner i 2021 og ytterligere 10 millioner i 2022 for å styrke grunnbemanningen på sykehjemmene også for å gi flere mulighet for økt stillingsstørrelse.

På sykehjem, i bofellesskap og hjemmebaserte tjenester er det behov for bemanning hele døgnet hele året og omtrent likt behov på hverdager og i helger. Svært få ønsker å arbeide oftere enn hver 3. helg. Dersom alle har full stilling og jobber hver 3. helg vil en ha mer enn dobbelt så mange på jobb på alle hverdager som på helgedager.

For å få til en heltidskultur er de fleste enige om at det er nødvendig å øke antall timer en jobber i helgene. For å unngå hyppigere helgevakter, har en mange steder innført langvakter i helgene, blant annet på Sandsli sykehjem i Bergen og Veia sykehjem på Karmøy. (Og faktisk på en avdeling på Stokka sykehjem i Stavanger.)

Da Veia åpnet for 8 år siden startet de med langvakter på 3 avdelinger og nå på alle avdelinger. Noen har langvakter hele uka. 80% av de ansatte har full stilling og de fleste arbeider hver 4. helg. Ordningen er frivillig og det må søkes fritak fra Arbeidsmiljøloven for slike vaktordninger (på samme måte som for Nordsjø-turnus og for legenes vaktordninger på sykehus).

I utvalg for helse og velferd i Stavanger ble det 07.12.21. enstemmig vedtatt å be om at det så snart som mulig ble innledet samtaler med de tillitsvalgte for å se på mulighetene for å kjøre en pilot med langvakter på utvalgte virksomheter/avdelinger for å øke stillingsstørrelse/antall heltidsstillinger.

- Studentposter: Arbeiderpartiet ønsker et prosjekt med studentdrevne sykehjemsposter, dvs at sykepleier- og helsefagstudenter utgjør en vesentlig del av bemanningen under veiledning av sykepleiere og helsefagarbeidere.

Det er tverrpolitisk enighet om satsing på «Leve hele livet»-reformen. Det er en kvalitetsreform for eldre hvor målet er at eldre kan mestre livet lenger og ha en trygg, aktiv og verdig alderdom.

Heldigvis er det slik at folk lever lenger, men flere holder seg også friske og lever et aktivt liv lenger.

Heldigvis er det slik at folk lever lenger, men flere holder seg også friske og lever et aktivt liv lenger.

Ved å gjennomføre alle de gode tiltakene i tråd med «leve hele livet»-reformen så vil flere kunne leve gode liv i eget hjem eller i tilpasset bolig uten å ha behov for heldøgnsomsorg.

Å planlegge alderdommen, spesielt i forhold til å tilpasse boligen, er viktig. Dette er delvis et ansvar for den enkelte, men kommunen må også sikre at det bygges tilstrekkelig antall tilpassede bolig både ved å stille krav til private utbyggere og ved å bygge i egen regi. Det må tilrettelegges for gode teknologiske løsninger, lett tilgang til felles- og servicefunksjoner mm. Videre må det sikres at beboerne får hjemmehjelp, pleie og helsehjelp når trenger det.

På den måten kan de trives og bli boende hjemme lenger og utsette behovet for institusjonsplass.

Tilbudet om institusjonsplass med heldøgnsomsorg må også differensieres. Omsorg pluss og bofellesskap for eldre er boliger med bemanning hele døgnet, men hvor beboerne er mindre pleietrengende enn på sykehjem.

Det planlegges også at nye sykehjem og evt omsorgsboliger skal bygges med studenthybler i umiddelbar nærhet slik at studentene kan bidra til sosiale aktiviteter ol. for de eldre mot billig husleie el. Det er prøvd ut med god erfaring i Nederland og i Oslo.

Vi ønsker også i større grad å legge til rette for at frivillige kan bidra spesielt overfor ensomme eldre både de som bor hjemme og de som bor på institusjon. For de som bor i egen bolig, kan det være som måltidsvenn, turvenn, gå på kino, teater, konsert osv. På institusjon som besøksvenn og bidra i aktiviteter. Mange

gjør her en stor innsats, men jeg oppfatter at det er behov for flere. Jeg tror det er mange som kan tenke seg det, men en del er nok redd for å forplikte seg for mye. Derfor er det viktig at vi legger til rette ved at kommunen/de frivillige organisasjonene ansetter koordinatore som kan sikre at de frivillige ikke blir overbelastet. Et fortsatt godt, utvidet og forpliktende samarbeid med frivillige organisasjoner, vil være avgjørende for at vi skal lykkes med «leve hele livet»-reformen.

Pårørende er en gruppe som i mange tilfeller blir svært belastet når de eldre i familien begynner å skranke. Det er derfor viktig at de opplever at hjelpen er tilgjengelig når det er behov for det. Det er viktig at de ikke «brenner ut».

Ved å gjennomføre alle de gode tiltakene i tråd med «leve hele livet»-reformen så vil flere kunne leve gode liv i eget hjem eller i tilpasset bolig uten å ha behov for heldøgnsomsorg. Det vil selvsagt også være behov for at vi bygger nye sykehjem, men etter hvert som de planlagte tiltakene gjennomføres vil vi kunne greie oss med en lavere prosent dekning av heldøgnsomsorgsplasser.

Et nytt sykehjem i Jättåvågen med 150 plasser er foreløpig planlagt ferdigstilt i 2026. Samarbeidspartiene vurderer nå behovet og muligheten for å ferdigstille dette tidligere.

Dorte H. Stramrud (tv) og Linn Tønnessen (th)

Stavanger Bibliotek

Mortepumpen ble invitert til Stavanger bibliotek for å bli kjent med alle tilbudene de har for seniorer (og andre). Det ble et spennende besøk der Linn Tønnessen, som er programansvarlig, og Dorte H. Stramrud, som er kommunikasjonsrådgiver, var mine guider. Det var to meget entusiastiske og sprudlende damer som presenterte et program de var svært stolte av og det med god grunn.

Tekst og foto, Bente H. Næss

De har arbeidet med litteraturformidling gjennom presentasjon av bøker og forfattere i 15 år. «Bokpraten» startet opp med kveldsforedrag i kjelleretasjen i Sølvberget. Foredragsholdere og forfattere ble invitert til disse kveldene. Etter hvert observerte

de at det var en overvekt av pensjonister som deltok. Ideen til å flytte tilbudene til formiddagstid som et tilbud til seniorer, ble etter hvert realisert. Her møter publikum ofte ansatte på biblioteket sammen med aktuelle forfattere. De ansatte på biblioteket

Fra bokprat.
Foto: Stavanger
Bibliotek

er jo «bokspesialister» og dyktige til å spre bokkunnskap, -interesse og leselyst. Tilbudet ble en suksess, mange møtte opp, ofte så mange at ikke alle fikk plass. Tilbudene var så populære, at en etter hvert måtte flytte til større lokaler. Tilbudet ble også utvidet slik at det nå er en «Bokprat» i uken. De er lagt til torsdag kl 12. Fremdeles er plassene etterspurt og en bør bestille billetter på forhånd, eller ta sjansen på at det er restbilletter som blir lagt ut den siste uken før den aktuelle bokpraten.

Sølvberget bibliotek og kulturhus fremstår mer og mer som et integrert kulturhus med byggetvar. Et utadvendt kulturhus med kunstutstillinger, bibliotek, kino, opptreden, foredrag, musikk, kafe. Det er også tilbud beregnet på ulike grupper, slik som lekselesing, språkgrupper, verksted, internasjonal kulturkafe osv. På samme måte som hele kulturhuset åpner seg og blir mer og mer publikumsvennlig, så har biblioteket på Sølvberget åpnet seg. Du finner biblioteket på flere etasjer. Det er god veiledning å få, du får hjelp til å finne bøker og du kan slå av en prat om ulike bøker av

interesse. Bibliotekarene er også behjelpelige med å skaffe bøker fra andre bibliotek. I første etasje er resepsjonen, her får du den første veiledningen og her finner du brosjyrer over alt som finnes av tilbud. Dessuten gis det datahjelp individuelt mandag til torsdag mellom kl 17 og 21. I første etasje er det tilgang på dagens papiraviser, så det er alltid en gruppe som leser avisen her daglig. Det er også mulighet å låne bord for grupper som vil treffes f.eks. til bokprat.

Biblioteket har lagt mer og mer vekt på formidling, det kan en tydelig erfare ved å besøke 4. etasje der det er en spennende presentasjon av Aleksander Kielland, som preges av Kiellands ånd. Det er i tillegg laget et kart over alle steder i Stavanger som hadde betydning for ham som barn og voksen. I 4. etasje er det også en liten, rolig kafe som drives av Fontenehuset. Utenfor kafeen er det en flott terrasse. Denne etasjen er flittig brukt av skoleklasser, avisleser, kortspillere og lesere som fordyper seg i Kiellandstudier.

Et besøk på Sølvberget er absolutt å anbefale.

12 år med forebyggende hjemmebesøk

Forebyggende hjemmebesøk er et helsefremmende tilbud til alle innbyggere i Stavanger som fyller 80 år, og som ikke mottar pleie og omsorgstjenester fra kommunen. Forebyggende hjemmebesøk er en del av avdeling for helsefremming og mestring ved Helsehuset.

Fysioterapeut Hanne Skjæveland og sykepleier Bente Dahle Tysland har besøkt byens 80 åringer i til sammen 12 år, og det har blitt flere tusen besøk i løpet av disse årene kommunen har hatt tilbudet.

Hva innebærer det å få besøk av dere?

Hensikten med besøket er å sette i gang tanker og refleksjoner rundt egen hverdag og fremtid. Samtalen kan handle om helse, fysisk og sosial aktivitet, ernæring, fall- og brannforebygging samt boforhold. Det blir også gitt informasjon om kommunens tjenester og hvor en skal henvende seg dersom en senere skulle trenge hjelp fra kommunen. Vi tilpasser besøket etter hva som er viktig for den enkelte. Alle får tilbud om en mappe med ulike brosjyrer som inneholder konkrete tips og råd om de ulike temaene.

Hvordan trives dere med å jobbe med forebyggende hjemmebesøk og hvorfor?

Vi trives veldig godt med å jobbe forebyggende og helsefremmende med eldre som bor hjemme. De fleste klarer seg godt til tross for alderen og eventuelle helseutfordringer. Vi treffer mange forskjellige mennesker i vår arbeidshverdag. De fleste er positive og takknemlige for dette tilbudet, noe vi synes er motiverende for arbeidet vårt. Vi opplever at forebyggende arbeid er viktig

Sykepleier Bente
Dahle Tysland

Fysioterapeut
Hanne Skjæveland

til byens 80-åringere!

Helsehuset er Stavanger kommunes spydspiss for helsefremming, forskning og utvikling. Helsehuset støtter innbyggere i å fremme egen helse slik at de kan delta aktivt i samfunnet og bevare livskvaliteten i hele livsløpet. Helsehuset bygger kompetanse og kunnskap for å utvikle fremtidens tjenester, og er prosjektverksted for nye prosjekter innen helse og velferd. Helsehuset består av tre avdelinger: Avdeling for helsefremming og mestring leverer frisklivstjenester, rask psykisk helsehjelp og forebyggende hjemmebesøk. Avdeling for ambulante tjenester består av IKART, kommunalt palliativt team, kreftkoordinator og aktivitetstilbud for yngre personer med demens. Avdeling for forskning og utvikling består av utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester (USHT) Rogaland, og er også ansvarlig for forskningsaktivitetene på Helsehuset.

for at flest mulig skal ha et aktivt liv og klare seg selv lengst mulig.

Er det noe som har endret seg i løpet av årene med hjemmebesøk?

Vi har hatt samme målgruppe fra starten av, og opplever at det treffer godt. Tilbudet har blitt bedre kjent i løpet av disse årene, og antallet som takker ja til besøk har også økt. Flere sier at de har ventet på tilbudsbrevet fra kommunen etter fylte 80 år, og det er jo kjekt å høre.

Årets pensjonist 2021

Eldrerådet har som formål å arbeide for at alle eldre i Stavanger skal ha en verdig alderdom. Siden 1996 har det blitt delt ut pris til personer som har utmerket seg på den ene eller andre måten og bidratt til at formålet blir oppfylt.

Eldrerådet inviterer med dette personer, lag og organisasjoner til å komme med forslag til hvem prisen skal gå til. Forslag kan sendes på mail til: jorunn.lura.jaasund@stavanger.kommune.no eller pr. post til Stavanger kommune, Eldrerådet, Postboks 8001, 4068 Stavanger

Frist for å sende inn forslag er 31. august.
Med vennlig hilsen

Jorunn Lura Jåsund
Utvalgssekretær
Politisk sekretariat

Om historiefaget ved høgskolen og universitetet

Det var med stor interesse og glede eg las artikkelen om professor emeritus dr.philos. Torgrim Titlestad i Mortepumpen nr 1/2022. Ein kan ikkje bli anna enn imponert over kva den mannen har utretta etter at han kom til Stavanger våren 1976. I framstillinga var det likevel noko eg sakna.

Tekst: Arnvid Lillehammer

Det vert nemnt at då han kom til Stavanger den våren, skulle han og førsteamanuensis Ottar Rønneseth bygga opp historiefaget i Rogaland. Men dette er ikkje heile historia. Her sakna eg unnfanginga og graviditeten. Eg kan ikkje ta føre meg heile historia bak, men det heile starta fire-fem år tidlegare i samband med førebuing til byjubileet i 1975 med ein komite etter initiativ frå historikar Hans Eyvind Næss. Han fekk med seg historikar Egil Harald Grude som sekretær. Arbeidet vart ført vidare av ein ny komite som skulle førebu detaljane i det nye historiestudiet ved høgskolen. Ut på året 1974 låg det klar ei innstilling med planar, og rette styresmakter gav løyve til å setja i gong. Men sidan høgskulen på dåverande tidspunkt ikkje hadde midlar slik at det kunne tilsetjas ein historikar, stilte komitemedlemmene opp og stod for undervisninga den første tida. Dette gjorde dei gratis bortsett frå at dei fekk som kompensasjon eit par bøker kvar etter ynskje.

Då høgskolen fann midlar til å lysa ut ei stilling, vart historikaren Halvdan Skard tilsett, men han dukka aldri opp fordi han valde politikken. Difor vart det Rønneseth og Titlestad som førde stafettspinnen vidare.

Dette berresomeiorienteringslikat personane bak initiativet og førebuingsarbeidet ikkje skal gå i gløyme boka.

Vennleg helsing Arnvid Lillehammer

Barndomsminner fra et alminnelig hus på Storhaug

Karlsminnegaten 49 er ett av en rekke hus som ble bygd rundt 1908 på østkanten av Storhaug, ned mot «Varmen». Min bestefar kjøpte huset rundt 1910, og mine foreldre overtok huset i 1946. Under krigen bodde 3-4 familier i de to etasjene.

Av Øyvind Sirevaag

I min beste barndom på 50-tallet var loftet ikke bebodd av andre enn min søster som hadde soverom som vendte ut mot Karlsminnegaten (til venstre på bildet). Ellers var der rundt pipen et stort rom med skråtak, men det var ikke brukt til annet enn lagerplass, og et lite rom som vendte ut mot Haukeligaten (til høyre på bildet – med åpent vindu), var oppbevaringsplass for gamle, ubenyttete klær. Her sto også en svær kiste som mine besteforeldre sikkert hadde brukt da de reiste til Amerika rundt 1900 og returnerte i 1910. Min mor ble født «over there», i Spencer, Iowa.

2. etasje hadde en stor stue med vinduer ut mot Haukeligaten og to mindre soverom;

ett til mine foreldre og ett til meg. Mitt rom vendte ut mot Karlsminnegaten. I denne etasjen var også et kjøkken. Ute på gangen var en trang og lav trappeoppgang til loftet; her måtte vi krøke oss sammen for å unngå å dunke hodet i taket. På gangen var også en entrédør med Yale-lås. Her bodde vi. For vi hadde leieboere i første etasje. På kjøkken var der også en dør ut til bakgangen – et utbygg med en trappegang som førte ned til en altan og videre ned til 1. etasje og kjeller.

1. etasje hadde to stuer: en finstue som ikke var i bruk, og en bruksstue. Her var også et rom som ble brukt til soveværelse og kjøkken. Senere, rett før 1960, flyttet leieboerne til Våland, og vi overtok >>>

denne etasjen. Vi slo ut veggene mellom de to stuene og laget til én bruksstue, og denne ble videre utvidet ved at vi også fjernet veggene til soverommet. Kjøkken med utgang til bakgangen og til yttergangen.

Kjelleren var et kapittel for seg selv.

Før 1959 hadde vi utedo nederst i trappegangen i tilbygget. Under altanen. Her var en benk med to hull i og latrine under. På ytterveggen var en lem som kunne åpnes slik at Sverre Domann kunne komme til med øsen sin når han skulle tømme utedoet. Han kom sent i kveldingen med hest og kjerre, og gjerdet som vendte ut mot Haukeligaten, var todelt for at det kunne åpnes slik at Sverre kunne komme inn med kjøretøyet sitt. Jeg husker det var et svare strev, for han måtte kjøre inn med kjerren først slik at hesten var nødt til å «bakke» innover i gården til doluken. Men det gikk relativt raskt å tømme doet, lukten ble imidlertid hengende lenge i utover kvelden og inn i natten.

Toalettpapir var det smått med i de dager. «Stavanger Aftenblad», «1ste Mai» og «Stavangeren» lå ofte i bunker på dokanten. Så var det bare å velge og vrake hvilken avis en skulle rive ut ark av, gni godt slik at disse ble mykere og så tørke seg bak med.

Dette med utedo var ikke uvanlig i dette strøket. De fleste husene var utstyrt med slike; bare de med god råd hadde fått lagt inn vannklosett før 1960. Det var året da vi sementerte igjen latrinen og fikk toalett i to etasjer inne i huset. Vi ventet nemlig besøk fra min mors søster som hadde emigrert til Amerika i 1927, og som nå skulle komme på besøk med sin sønn. Stor stas. Men alt måtte være på stell. Vi kjøpte til og med kjøleskap til denne begivenheten. Tidligere hadde kjellergulvet fungert som stedet der de blanke melkeflaskene med aluminiumskork ble satt for at melken skulle kunne holde seg et par dager uten å bli sur.

Kjelleren hadde tre små rom i tillegg til den store vaskekjelleren. Et rom hadde hyller til hjemmelaget syltetøy og saft. Et annet

hadde en liten binge til poteter, og i det siste rommet hadde vi ved og koks.

I ytterkjelleren var det en vedovn med en stor kjele oppå. Her kokte min mor klær. Først tappet hun bøtter med vann fra springen i kjelleren og helte det over i kjelen. Så fyrte hun opp ovnen med ved og ventet et par timer til vannet var blitt varmt. Så fant hun fram en lang stokk og dyttet til tøyet, snudde og vendte på det mens vanddampen sto. Etter noen timer tok hun fram en trebukk på halvannen meters høyde, fant fram stokken igjen og fisket opp plaggene og laknene og slengte dem over trebukken slik at det varme vannet skulle renne av. Når alt tøyet var tatt opp, måtte hun fylle opp en sinkbalje med vann, for tøyet skulle skylles for å få ut såpen. Flere gangers skylling. Deretter var det å bære tøyet ut i gården og henge det opp på klessnorer som var trukket fra et stativ på gjerdet mot naboen og inn til husveggen. Hvis det regnet, kunne hun bruke noen snorer som var hengt opp inne på et av de mindre rommene i kjelleren. Men da fikk ikke tøyet den friske lukten som ved tørk ute.

Baljen ble også brukt til andre ting.

I uteområdet rundt huset ble framgården brukt til lekeplass for oss unge. Lenger bak

var tørkestativet, og de to andre sidene av uteområdet var satt av til hage. Blomster var min mor svært flink med, og langs husveggen sto vårblomstene tett i tett. Ellers var det sådd til med gress som det var min oppgave å holde i sjakk – med en liten rød sammenleggbare lja. I hagen var det et syrintre som jeg ofte klatret i, for det hadde to bøyd grener som formet en ypperlig sitteplass for en liten barnerumpe. Her kunne jeg sitte i lange stunder og se på 4'en og 5'en som kjørte forbi i Karlsminnegaten, den ene til Kalhammaren, den andre til Stokka.

Ved inngangspartiet til huset sto to enorme trær. Et bjørketre som var høyere enn huset, og et morelltre eller kirsebærtre (ble aldri klar over hva slags tre det var) som nesten var like høyt. Dette siste bar frukt: fristende klaser med kirsebær eller moreller som besto av en stor stein med skinn over.

Plasseringen av inngangen var noe som voldte nye postmenn og avisbud litt hodebry. Husets adresse var Karlsminnegaten, men inngangen lå i Haukeligaten. Vanligvis lå inngangen i samme gaten som adressen.

Vi hadde husdyr i tre generasjoner. Svarte katter med hvit flekk under haken. Den ene av disse var litt av en akrobat: Den hoppet ut av et lite vindu i 2. etasje i tilbygget, opp på vinduskanten og deretter opp på taket. Så spankulerte den rundt pipen noen ganger, og folk stoppet opp og måpte. Så gikk den tilbake samme vei og inn i stuen og la seg ved ovnen.

Undertegnede og akrobaten på altanen i mars 1955

I nabohuset i Haukeligaten var det en stall med én hest og to kjerrer. Her var vi ofte og hilste på det blakke trekkdyret, men fikk aldri helt kontakt med det. Hesten var på jobb hele dagen, for eieren var bybud og kjørte varer rundt i byen.

En skulle tro at der var mye rotter på steder der det var utedo og stall, men jeg så aldri et eneste udyr så lenge jeg bodde hjemme (til 1967). Min far fortalte at han hadde sett en rotte der en eneste gang. Det var 9. april 1940 da tyske fly dret over husene, og han hadde blitt så rasende at han hadde sparket til dyret så det for gjennom luften.

Hunder var det lite av på den tiden, men jeg husker vi var redde for en terrier som hette Raggen. Han bodde oppe i Nymannsveien en plass, nær Nessa-huset med melkeutsalg i kjelleren eller lenger inne i gaten der skomakeren holdt til eller kanskje så langt inne som der barberen Gustav holdt hus. Vi visste bare at Raggen ofte kom sammen med Skjæveland som hentet sydra eller grisemat med hest og kjerre, og han holdt til i det området. Livredde gjemte vi oss bak gjerdet i hagen vår og håpet at Raggen ikke fikk tev av oss. I så fall måtte vi rømme opp i syrintreet mitt. Men det skjedde aldri noe alvorlig; hunden bjeffet kanskje mer enn han bet.

Livet i et strøk med jevnstore hus fra samme tidsperiode behøver ikke bety det samme som en monoton og kjedelig tilværelse; her hadde hvert hus sin egenart på innsiden, og som barn merket vi ikke at foreldrene våre snudde på hver skilling.

Men å sammenlikne husstandarden dengang med dagens er som å se en helt annen verden. Og ofte kan det være like greit å romantisere minnene våre når vi skal fortelle til kommende slekter om hvordan vi levde.

Fra krambu med dampskipskai til reiselivssenter og populær marina

I 1923 startet Ola Nygård-Talgje opp med butikk, landhandel, i et gammelt skur på Brommaneset i Helgøysund. I kaibygningens første etasje var det butikklokale og lagerrom. Ola hadde en konkurrent, Ommund LarsenTalge som hadde drevet krambod siden senest 1906. Etter flere eierskifter ble denne butikken nedlagt i 1925.

Tekst: Hans Eyvind Næss

Historien om Helgøysund slik vi kjenner sundet i dag, skjøt for alvor fart da Ols datter Olaug giftet seg med Daniel Nedrebø fra Aubø. Olaug var en av de første artianerne fra Sjernarøyene. Hun hadde liten lyst til å bli gardkjerring. Daniel hadde kunnet overta gårdsbruket på Aubø på odel, men Olaug var enebarn og ville helst overta eiendommen på Nord-Talgje, og slik ble det.

Olaug og Daniel drev Helgøysund sammen i mange år.

Da Daniel kom til Helgøysund, var handelsstedet allerede godt etablert med butikk og fiskemottak. Helgøysund lå sentralt i Ryfylke og hadde en trygg havn. Brisling, sild, makrell og hummer skapte aktivitet i en lang sesong. Krabbe ble mest fisket til hjemmebruk.

Daniel og Olaug innså etterhvert at virksomheten måtte bygges ut om Helgøysund skulle fortsette å blomstre. Båtturisme og utleiehytter var svaret de fant for den videre utviklingen. Daniel var dessuten siden 1900-tallet en entreprenør innen oppstart og utvikling av flere oppdrettsanlegg, sist Stjernelaks som nå eies av Grieg Seafood

I 2005 overtok Daniel og Olaugs datter

Oddfrid den daglige driften av det som da var blitt en blomstrende marina og butikk. Daniel har fortsatt som «hjelpesmann» for reiselivs-anlegget. Oddfrid og Daniel Nedrebø hadde felles syn på hva som var fremtidens

vekstfaktorer. «Hytte- og reiseliv er heilt avgjerande for dei små nærbutikkane» uttalte de til lokalavisen. I 2008 vant de prisen som beste marinaanlegg i landet.

Ekspansjonen på stedet fortsetter fremdeles. Marinaen ble utvidet med serveringssted som – etter mange års strid – fikk skjenkeløyve. En viktig bedring for driftsgrunnlaget inntraff i 2010 da samferdselsmønsteret ble lagt om som følge av åpningen av broene mellom Nord-Talgje og Helgøy og mellom Nord-Talgje og Kyrkjøy.

Reiselivsanlegget i Helgøysund har senere hatt mye trafikk og stor omsetning. I 2004 hadde anlegget marina med plass til 60 båter, restaurantvirksomhet, butikk, 11 leiligheter

og fem hytter. En stor avisreportasje i 2008 viste at de tilreisende stortrivdes på Helgøysund feriesenter. At stedet var populært forstår vi av at det i 2015 var fullt med båter allerede i påsken.

På kort avstand fra handelsstedet ble det bygget både hytteområder og ferieleiligheter. Reguleringsplan for Helgøysund feriesenter ble vedtatt i 2008. Med bro- og veisystem som omfatter de fleste øyene og med trafikk-senter på Helgøy kai ble det gamle dampskips-anløpsstedet et fremtidsrettet senter både for fastboende og feriefolk. Helgøysund er nå det ene av to gjenværende butikker i Sjernerøyene.¹

1 Med unntak av Eidssund på Ombo.

Nyoppstartet aktivitetstilbud for yngre personer med demens

Stavanger Kommune ved Helsehuset Stavanger åpnet i oktober opp kommunens første aktivitetstilbud rettet mot yngre personer med demens. Tilbudet er lokalisert ved Ågesentunet - Sørastuå i Hillevåg og har plass til seks tjenestemottakere per dag i tillegg til to ansatte. Å skape glede og gode øyeblikk for brukerne står sentralt. Aktiviteter, trening, musikk og tilhørighet er noen av virkemidlene som brukes for å oppnå dette.

Av Atle Utsola

Klokka har passert 08:40. Det er en kjølig men ellers fin onsdag morgen tidlig i mars. Det går en smule hett for seg i transportbilen. Atle har akkurat vært og hentet «Bjarte» å «Stian» der de bor. Deep Purple spilles over anlegget på høyt volum etter enstemmig avgjørelse fra de to deltagerne. Men i tankene til sjåføren lusker en liten utfordring. I en annen bydel står nemlig «Yvonne» nå ute og venter i den kjølige brisen. Hun har fast avtale om henting kl.08:45 og Atle vet at han ikke vil klare å nå frem i tide. Han forsøker å ringe «Yvonne» på telefon. Umiddelbart blir han utsatt for massive men riktignok berettigede protester fra «Bjarte» og «Stian» i det musikken går av til fordel for telefonen. La gå, tenker han. Telefonen ringer, men svar lar vente på seg. I det telefonen ringer tilbake, hagler en ny runde protester inn fra sidelinjen og baksetet i det musikken igjen går av. Det er Heidi som ringer. Hun jobber også ved aktivitetstilbudet og er i ferd med å gjøre i stand til frokost. Hun har selv vært ute i morgen-rushet og hentet «Randi» og lurer nå på hvor transporten

ligger an. Hun skyter inn en forespørsel om de kan kjøre innom på butikken for å kjøpe aviser og vaffelrøre på veien. Atle kjenner pulsen stige ett par hakk, men har i årenes løp opparbeidet seg gode mestringsstrategier for å bote på sine heller frynsete nerver.

Telefonsamtalen med Heidi blir kortvarig, og det til stor jubel fra passasjerene i det musikken igjen strømmer igjennom høyttaleranlegget.

Omsider når de frem til «Yvonne». Hun står langs veien og skuer noe engstelig på omgivelsene rundt seg. Vi stopper opp, åpner bildøren og tre lystige karer ønsker velkommen om bord. Så snart «Yvonne» har fått installert seg i baksetet og fått på seg sikkerhetsbeltet, skiftes musikken rutinemessig ut til Eva Cassidy - Det herser ikke lenger noen tvil om hvem som nå har vetorett på å bestemme musikken i bilen.

I baksetet hilser «Bjarte» og «Yvonne» på hverandre med stor entusiasme samt en temmelig korona-uvennlig klem. «Så kjekt å se deg!» «Jo, takk det samme!» «Det var så lenge siden nå, hvor i alle dager har du vært i

det siste?» «Jeg skulle til å spørre deg om det samme». Gleden er stor og til å kjenne på. I det bilen setter kursen inn mot Ågesentunet og roen senker seg, tenker Atle for seg selv at det har liten til ingen hensikt å informere om at de to møttes på tilsvarende vis allerede dagen før.

Fremme på Ågesentunet møtes de i døren av Heidi, og en nydelig duft av nystekte rundstykker stiger frem. I stuen sitter «Randi» med kaffekoppen og beina på en puff. Hun signaliserer behov for påfyll av kaffe og ler idet hun omtaler seg selv som «kaffekjerringa». Frokosten nytes i fellesskap og de blir sittende lenge rundt bordet å prate om løst og fast. Deretter blir det som vanlig litt spill, avis, dagens quiz, musikk og prat i stuen.

Siden det er onsdag, er det duket for fast aktivitet med fysisk trening i salen ved fysio/ergo tjenesten. Heidi, som er utdannet treningspedagog, står for innholdet i timen og da brukerne av tilbudet har en yngre alder enn det som er vanlig for personer som er rammet av demenssykdom, settes kravene deretter. Hele kroppen skal trenes, og den skal trenes hardt! Hun har en klar filosofi om at effekten skal kjennes i form av muskel-stølhet i tre til fire dager – helst en uke. «Veien til utskillelse av endorfiner – kroppens eget opiat, går gjennom smerte som følge av knallhard fysisk trening med høy intensitet!», uttaler hun ofte med høy, myndig og motiverende stemme. Pushups, høye kneløft, spurt-intervaller, squats, bulgarsk utfall er bare noen av øvelsene som står på menyen og det kan skimtes glimt av nytelse og tilfredshet i øynene hennes idet hun kan konstatere at melkesyre-opphopning og muskulær fibertretthet er i ferd med å føre til utmattelse i kroppens store muskelgrupper. Som belønning for god innsats avsluttes timen med en avslappende og rolig seanse. Avspenning og mindfulness står nå i fokus. Deltagerne føres nærmest inn

i en slags dyp, meditativ transe og opplever velvære og sam-eksistens med universet idet de med forhøyet frekvenssvingning svever gjennom en korridor av rosenrøde skyer mot Nirvana og ett komplett spirituelt møte med sitt indre Chakra. Etter hvert bringes de sakte men sikkert tilbake til den fysiske verden via Heidi sin milde og monotone stemme.

Etter trening blir det som regel en gåtur ute i frisk luft, i hvert fall for de som fortsatt har tilstrekkelig med krefter igjen i kroppen til å muliggjøre det.

Tilbake på Ågesentunet gjøres det nå i stand til dagens lunsj-måltid. I dag serveres en lekker pastarett med kremet ostesaus og skinke. En bit kruspersille plasseres elegant på toppen for å sørge for at den estetiske presentasjonen matcher den kulinariske og dermed gjør matopplevelsen fullkommen.

Etter maten er de raskt på pletten med en rykende fersk kopp kaffe til «Randi» idet hun i tradisjon tro glimrer til med et heller søvnløst drag over blikket. Hun humrer i det hun selv kommenterer dette. «Humor er viktig» sier hun, «og det har vi masse av her i gruppen!»

Praten glir kanskje ikke like lett etter lunsj som til frokost, men stemningen er god og deltagerne gir uttrykk for å være fornøyd med tilbudet. Flere har uttalt at de setter stor pris på at aldersgruppen og aktivitetene er tilpasset for yngre personer med demens.

Fellesskap, tilhørighet og meningsfulle aktiviteter i hverdagen er viktig og skaper gode øyeblikk og glede. På spørsmål om han har hatt en fin dag, svarer «Stian»; «Viss eg kan sei det forsiktig, så va det J#!@ig bra!». Latteren bryter ut blant de andre.

En stund etter lunsj begynner enkelte å bli klar for å komme seg hjem for dagen. Det signaliserer at det er på tide å starte forberedelsene med transporten hjem. Vi sees igjen til en ny dag i morgen!

Bildet som er fra 1918, viser dampsprøyten «Sluk» med mannskap på en øvelse i Mosvannsparken. Bak «Sluk» står fra venstre: Leo Henriksen og Ole Isaksen. På vognen fra venstre: Racin Ingvaldsen, Ingvald Hinna og Konrad Dybvig. Bak disse skimter vi J. Stensland. Og det er Sleipner og Trygg som er trekkdyr for «Sluk»

Dampsprøyten «Sluk» og den gang det

8. august i 1879 bevilget kommunen midler til anskaffelse av en dampsprøyte. Den kom til byen samme året fra firmaet Shand Mason & Co i London. Dampsprøyten som fikk i navnet «Sluk», hadde en vannleveranse på 1200 l/min, og prisen var 8.742 kroner, et anselig beløp etter datidens pengeverdi.

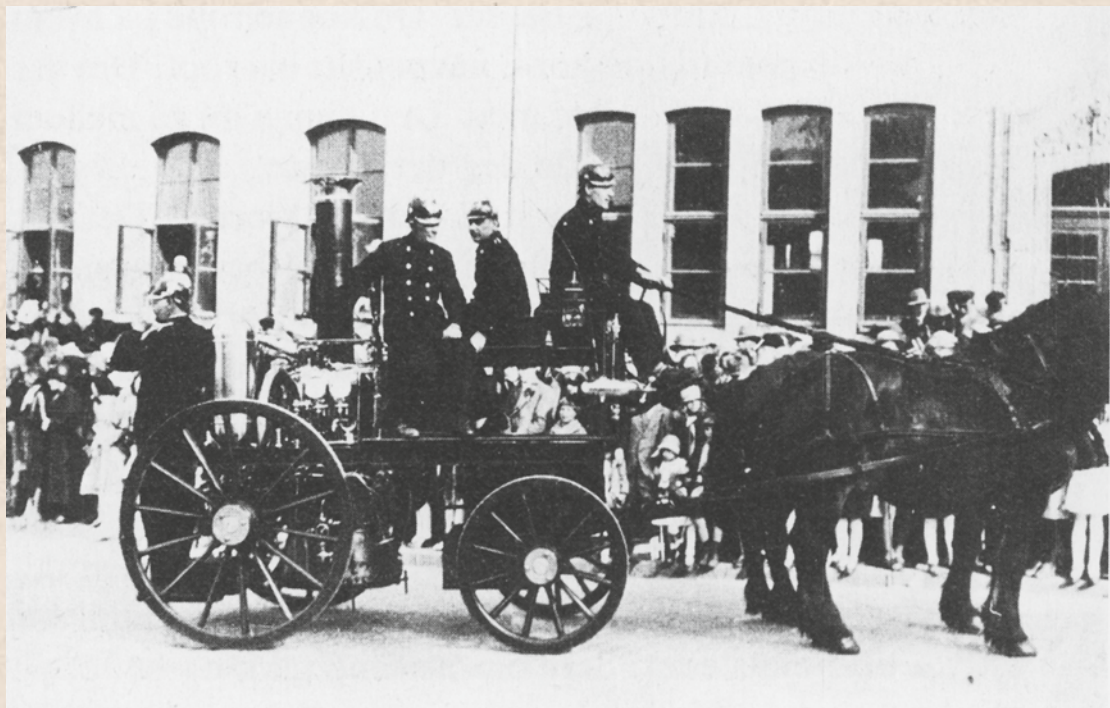
Tekst: Owe Østberg

HISTORIE: Sleipner, Trygg, Balder, Frode og Castor – disse flotte hestene som ble nyttet som trekkdyr for å bringe personell og slokkeutstyr til brannstedet, er minner fra svunne dager.

Når brannalarmen ble slått på den store, skinnende messingklokken, spisset hestene ørene og trampet i båsgulvet. Det virket

som om de forsto at en brannutrykning var et kappløp med tiden. De sprang rett inn i vognhallen og stilte seg opp foran de respektive vognene uten at noen ledet dem.

Så ble seletøyet som alltid hang parat i taket, firt ned over hestene. På et blunk var bukjordene spent på plass, og alt var klart for utrykning.

«Sluk» med mannskap klar for 17. maitoget i 1925, som for- øvrig var det siste året den deltok i 17. maifeiringen. Han som står til venstre, er Ole Isaksen. Så ser vi på «Sluk» Bertinius Wermundsen, Leo Henriksen og kusken, L. Haaland.

var hester i brannvesenet

Deretter bar det av sted med fullt brannmannskap på vognene, mens de skarpskodde hestehovene slo gnister mot brosteinene under stadig klingeling fra messingklokken på brannvognen.

Festlig var det på 17. mai når brannvakt-hestene deltok i folketoget. To hester var spent foran den messingskinnende dampsprøyten «Sluk» med hjelmprydete mannskaper. Maskinisten sto på det bakre stigbrettet foran dampkjelen hvor kullene glødet og svart røyk veltet ut fra den blanke skorsteinen.

Men etter hvert gjorde en ny tid sitt inntog i byen. Bilene avløste hestene. Havren ble erstattet med bensin. Brannvesenet tok i bruk sin første brannbil i 1918, og i 1926 var bilparken komplett.

Hestene i brannvesenet som hadde vært et kjent trekk i bybildet i mange, mange år, var også de blitt historie.

Hva skjedde så med «Sluk»? I likhet med hestene var også dens dager talte. Men i de kalde vintrene under andre verdenskrig ble det igjen fyrt opp i kjelen på «Sluk». Steamen ble nå brukt til å tine de mange vannrørene som var frosset pga. den strenge kulden.

I årene etter krigen stod «Sluk» på kommunens lager, og dampsprøyten var sterkt preget av forfall da den i 1962 ble brakt til brannstasjonen for å restaureres. Etter mange timers arbeid, stod «Sluk» frem i en ny utgave og ble plassert i brannstasjonens vestibyle som et minne fra svunnen tid i byens brannhistorie.

Det er lett å hjelpe biene

Når Armin Meier og Audun Røyneberg tilbyr kurs om Urban Birøkt og driver bedriften PlanBi, tror vi kanskje at de vil friste oss til å anskaffe en kube eller to. Ganske heftig?

Tekst: Nina Tjomsland.

Neida, det de vil hjelpe til med, er ganske enkelt at vi skal forstå hvor enkelt det er å bidra til å gjøre livet bedre for bier og andre pollinatorer i byen. Vi hører stadig at insekter er truet. Og dette gjelder faktisk vår egen mat: tredjedelen av all mat vi spiser, er avhengig av pollinering.

Vi har viktig kunnskap å formidle, og dette er lett å lære. Hvis du er litt opptatt av naturen, er det så enkelt å komme forbi det å bare snakke om det grønne skiftet, sier Armin og Audun. – Første råd til hagefolk er å la det være litt villniss noen steder og la være å slå hele plenen. Videre: jo flere forskjellige planter du har i hagen, desto bedre er det for biene og de andre insektene. Og hele miljøet blir bedre av honningbier; de pollinerer slik at det blir mer mat og frø.

Det er så lite som skal til. Da Vegvesenet hadde et prosjekt i fjor med å ikke slå veikantene, så vi raskt en forskjell.

– Men mange er redde for å bli stukket?

– I urbane strøk bruker vi «snille» bier, det vil si bier som er avlet med et roligere gemytt. Dessuten skal en bie føle seg virkelig truet før den stikker. I motsetning til veps som kan stikke om og om igjen, dør en bie hvis den har stukket. Faktisk tror vi at når folk sier de ble stukket av en bie, var det veps i 90% av tilfellene.

Sprøyting og monokultur

– Hva er de største truslene? Vi hører mye om bidød i USA, for eksempel?

– De sprøyter mye med kjemikalier, og monokultur betyr at biene bare får mat i noen få uker. Udyrket mark fungerer mye

bedre. Danmark ligger langt foran oss med forskning og utvikling, og de har 30 ganger så mange kuber som vi har i Norge: her trengs 20-30.000 flere kuber. Men Norges Birøkterlag driver aktivt, og bare her på Jæren er antall røktere femdoblet fra bare 50 for noen få år siden.

Men vi må passe på at våre honningbier ikke truer ville pollinatorer. Forskning er gjort i utlandet rundt problematikken. I år skal også et norsk forskningsprosjekt undersøke om birøkt belaster ville insekter. PlanBi har ikke som mål å produsere mest mulig honning. Nei, vi bruker honningbier som virkemiddel for å motivere publikum til å være med på å forbedre miljøet for alle pollinatorer. Vi hører stadig om insektdød, og villbier er også i faresonen, aller mest på grunn av all utbyggingen.

Hvis noen kunne tenke seg å begynne med bier selv, vil vi absolutt anbefale et kurs. Jæren Birøkterlag tilbyr grundige kurs som går over flere uker og begynner med teori: hvordan hun og han-biene fungerer, og stadier i utviklingen fra egg til bie.

Arbeidsomme bier

Bier arbeider hardt: en honningbie samler én teskje honning i løpet av livet sitt.

– Hva er aksjonsradiusen til biene?

– Arbeidsradius er 3 km, men de kan fly opptil 6-7 km. De begynner alltid dagen med det de finner nærmest, så ingen trenger være redde dersom det er kuber i nærheten av hagen din – da er de gjerne ferdige hos deg før du selv står opp!

PlanBi

Armin og Audun møttes på et birøkterkurs

Bier Team. Fra venstre: Armin Meier, Josefin Nordin, Audun Røyneberg og Silje Lande. Foto: Espen Skogen.

for et par år siden og står nå bak PlanBi sammen med Silje og Josefin. Armin vokste opp i Sveits. Faren hadde kuber, men gutten var lite interessert. Trodde han – helt til han ønsket å starte selv med bier i Norge. Han hadde arbeidet i forskjellige yrker, og fikk mer og mer lyst til å bruke tid på noe meningsfullt og jobbe mer i og med naturen.

Audun lette etter noe som kunne passe for et småbruk på Sola. Bier tar ikke så mye plass – og jo mer han lærte om dem, desto mer interessert ble han.

Da Stavanger Konserthus spurte om noen kunne levere bikuber til deres tak, satte de fire seg sammen og utviklet konseptet. PlanBi ble etablert, bier levert – og nå er honningen til salgs i butikken ved inngangen.

Mange vil gjerne lære

Et annet prosjekt, Stavanger Urban Folkehøgskole (STUF), starter til høsten, og der vil de gi kurs i hvordan vi best og enklest kan dyrke biemat i byen. Mulighetene

er store, bare tenk på alle de sedum-dekte takene. Oslo ligger langt foran oss, men her har for eksempel Avinor et prosjekt gående med bikuber på Sola lufthavn – igjen med honning til salgs i forretninger.

– Det har vært snakk om at dere skulle stille på hageklubb-treff på Ledaal Skipper Worse?

– Ja, det gjør vi med glede. Kontakten med Randi-Tone Overskeid i Skipper Worse kom da jeg jobbet med kopimaskiner, forteller Armin. –Nå tenkte vi at våre kurs kanskje kan interessere både pensjonister og flere bedrifter. Den opprinnelige planen om å være med på et hagetreff i vår ble utsatt, men vi håper jo at det kan bli til høsten en gang.

I samarbeid med Skipper Worse prøver vi også å få opp en bigård på Ågesentunet. Tanken er at vi kunne gjennomføre introduksjonskurs der, og invitere interesserte penjonister til å være med.

Vi opplever at veldig mange er interessert i å lære litt om hva hver enkelt kan gjøre for å bidra til at biene skal ha det bedre!

Glade Glimt

Johan Endresen Røys hadde i begynnelsen av 1950 årene i dagspressen mange av sine epistler om folk og forhold i det gamle Stavanger. Han var en av dem som mintes mye fra den gamle byen, og mintes det godt. Epistlene og anekdotene i det lille skriftet han utga i 1951, er av det slaget som kaller på smilet. De er minner fra en tid da den folkelige humor kanskje var mer levende enn i dag. Det var den folkelige humor som ble lysglimtene over de lange, slitsomme arbeidsdager og i dagliglivet med dets få adspredelser. Ikke mindre interesse har historiene imidlertid for det bilde de tegner av dagligliv og arbeid i Stavanger for et par generasjoner siden.

Plikttroskap

Han Jonas hadde nok ikke funnet opp kruttet, akkurat, men han var en «ærlige og truen slebar». Så ble han ansatt som nattevakt på Støberi og Dokk. Det var en stri og ansvarsfull jobb. Han måtte gå sine runder fra klokken 6 kveld til 6 morgen over det hele store anlegget med dokker og kaier og verksteder av forskjellige slag. Hans ordre var at hvis der hendte noe særlig, brøt ut brann eller lignende, så skulle han ringe med en stor klokke som ellers ble brukt når arbeidstiden ringtes inn og ut. Så var det en natt det er 60-70 år siden nå – at der oppsto brann i storsmien som var av tre, og den brente ned til grunnen. Jonas ble oppkalt til brannforhør.

- Så du ikke at det begynte å brenne?
- Jog, eg gjorde sakta det. Det begynte å brenna i någen spøner og någe tjæredrev oppme' smieveggen.
- Men hvorfor slukket du ikke da?
- Eg hadde ikje ordre te slukka, eg. Eg hadde ordre te ringe eg, svarte Jonas troskyldig.

Den gamle tårnvekeren Frøkenell og hans gode kikkert.

For om lag 80-90 år siden var der en veker i Valbergtårnet med det sjeldne navn «Frøkenell».

Han var bekjent for sine skrøner og historier, som han fikk rikelig anledning til å servere for de mange som da besøkte tårnet. Det var jo i seilskutenes store tid, da en stor del av bybefolkningen var avhengig av skipsfarten. Der var på den tid lite med post og telegrafforbindelse, så man hadde lite rede på hva tid skutene kom, selv om man visste de var på hjemvei. Vind og vær spilte jo og sterkt inn.

Derfor var det stadig rikk opp til Valbergtårnet av redere, slekt og venner som så utover etter skipene. Noen av de ivrigste som hadde god tid, gikk gjerne helt ut til Byhaugen og Tastaveden for å få et større utsyn. Men de fleste gikk opp i tårnet. Og her fikk de – når de la en skilling i børsa – se en gammel lang kikkert som var der.

Men han Frøkenell hadde en kikkert for seg sjøl, som bare han kunne bruke, for den forstørret så mye at folk blei redd'an. Han hadde fått den av storadmiralen som takk for at han en gang hadde hjulpet denne til å vinne et stort slag i Rødehavet fortalte han. Med denne gromme kikkertene kan eg se når myggen gjeispa inn på Lifjelle. Og ser eg vestover kan eg se, om skipperdamene har god samvittighet, når de står på Tastaveden og Byhaugen, å ser etter mennene sine som ligge å krysse seg innover her utfor. Ja det er en makeløs kikkert skal eg sei dokker.

Ja dette er bare en liten del av de mange historiene om denne berømmelige tårnveker Frøkenell. Han gikk nok den før nevnet Stavangerskomaker en høy gang som skrønemaker. Men så var nå også Frøkenell født og oppvokst i Bergen. – Og det forklarer jo noe om hans evne til å muntre folk i hine hårde tider. Han var også avholdt av de mange som besøkte tårnet i hans tid. Frøkenell var en gild, ja en begavet mann. Fred være med hans minne, sa han som fortalte oss dette.

Hukommelseskolen

Stavanger kommune har startet Hukommelseskole for hjemmeboende personer med demens. Det er et 14 ukers kurs med undervisning to timer en dag i uken over 14 uker.

Det vil bli satt opp nytt kurs for hver vår og høst fremover.

Kurset er for deg som nylig har fått en demens diagnose eller er under utredning for demens.

I de første 45 minuttene har vi hjerne-
trim, deretter en god pause med enkel lunsj-
servering og tid til å bli kjent. Etter lunsj
har vi gruppesamtale med ulike tema. Noen
av temaene er; gode helsevaner, demens,
mestring av ny livssituasjon og planlegge
fremtiden.

Vi ønsker at deltakerne kan få informasjon,
nyttige råd og tips i forhold til det å leve med
en demenssykdom. Målet for undervisningen
er å gi kunnskaper om demens, opprettholde
god helse så lenge som mulig, lære å bruke
egne ressurser og finne måter å få til det som
for den enkelte er viktig i hverdagen.

Vi har plass til 6 kursdeltakere for hvert semester, og holder til på Tante Emmas Hus, Kongsgata 43 langs Breiavatnet, midt i Stavanger sentrum.

Kurset er et gratis tilbud for hjemmeboende personer med demens i Stavanger kommune. Du må gjerne ta kontakt om det er noe du lurer på.

Er du interessert eller har spørsmål? Ta kontakt !

Ruth Haslerud og Jan Erik Fosmark,
fagledere Kompetansesenteret for demens
Stavanger kommune.

Tlf: 51905973/51905974

Mail:

ruth.karin.haslerud@stavanger.kommune.no

Jan.Erik.Fosmark@stavanger.kommune.no

**Stavanger
kommune**

Kursledere: Ruth-Karin
M. Haslerud og Jan Erik
Fosmark.

Hvert nummer av Mortepumpen fremover vil inneholde én av historiene i Rolf Schreiner sin bok «Der e merr mydlå himmel og jord enn de fleste andre steder» med undertittel «Rariteter fra ein løyen verden». Teksten er på stavangersk – fra Rolf sitt ståsted i oppveksten, og det vil si Våland (nest beste vestkant). Boken er til salgs i bokhandelen.

Tenk stort!

Med ein solide dose skepsis har eg registrert at der e någen så foreslår at Vinter-OL i 2030 kan leggas te Bergen, Voss og Stavanger. I ein herværande morgenavis (den så alltid har vært morgenavis og begynne på R) slo ein sportsjournalist fast at idéen bør skrinleggas så fort som mulig – før taksameteret begynne å løybe. Klokt.

Tenk – Vinter-OL i Bergen, Voss og Stavanger. Det e det sygaste, dommaste og mest håbløse forslaget eg har hørt i mitt særdeles sportsinteresserte liv. Ka ska me med Bergen og Voss? Dette fikse me aleina.

Alt ligge godt te rette for at Stavanger kan arrangera Vinter-OL i 2030 – med Våland Bydelsutvalg som hovedkomité, og OL-fakkelen ska brenna fra Vålanspibå.

Eg ser for meg at åbningsseremonien legges te plassen foran Legevakten på sørsiå av Våland. Der vil ein flaggborg av byens fastleger sedda ein ekstra spiss på stemningen – det hette jo olympiske leger.

Åbningen bør selvfølgelig ha kunstneriske innslag så presentere vår landsdel, og som gir muligheter for store turiststrømmer te Stavanger-regionen i mange år ittepå. Någen vil nok sei at den ultimate OL-sangen e Amigos Para Siempre – eller Friends For Life – sunge av Sarah Brightman og José Carreres onna OL i Barcelona i 1992. Den kan me slå! Eg e sikker på at når Tore Tang blir fremført av duoen Camilla Herrem & Morten Abel, så får me et soleklart minne for evigheden.

Ellers e det mesta allerede på plass. Ishockey ska spelast i DNB Arena, eller Stavanger Oilers-hallen så de seie i NRK Lokalen pga. sygelig

redsel for å gje banken gratis-reklame. Så kan gode, gamle Siddishallen få curling og nye Stavanger Ishall får kunstløb.

Skøytebanen i Sørmarka Arena e jo for lengst testa av verdenseliten, og me kan jo håba på norske medaljer – ja, kanskje me te og med får någen lokale skøyteløbere på pallen.

Aking blir tradisjonen tro fra Vålanspibå og ner Furrasgade te det gamla sygehuset. Bob øvelade me te Byggmester BOB – de har jo flytta fra Hillevåg te Bekkefaret og klare nok å laga ein bra bobbane på sørsiå av Våland med målområde på egen parkeringsplass.

Skiløypene går rundt og rundt på Våland – svært publikumsvennlig – med standplass for skiskyding på Krokket'en opp av Asbjørnsens gate. Alpinløypene pluss freestyle og snowboard blir fra Vålanspibå ner Blomsterbakken mod Mosvannet.

Liden hoppbakke blir fra Ullandhaugtårnet ner mod Sørmarkå, mens hopp i stor bakke vil bli et spektakulært show. Me må jo tenka på turistene så ska komma itte OL e øve, så den store hoppbakken blir fra Prekestolen. Der får me hopp på akkurat 604 meter på adle hopperne – så det blir stilkarakterane så avgjør rekkfølgen og medaljene te de etterlatte. Her blir det kun ein omgang – og ingen prøvehopp.

Så nå e det bare å sedda opp OL-søknaden. Og mens me e i gang med å tenka skikkelig stort, kan me jo òg søga om å flytta Oscaruddelingen fra Los Angeles og Nobelmiddagen fra Stockholm – te Stavanger.

Så kan me ta Sikkerhetsrådet i FN itte kvart...

Hvem var St. Svithun?

Hvorfor er en engelsk biskop skytshelgen for Stavanger?

Svithun-navnet er mye brukt i Stavanger, på skoler, gate og plass, hotell, den katolske menigheten, og i flere virksomheter.

Nå forberedes 900 års byjubileum i 2025, en regner Stavanger bispedømmes grunnleggelse og starten på byggingen av Domkirka til 1125. Og navnet St. Svithun er uløselig knyttet til dette, den store kirka ble helst kalt Svithunskatedralen.

Men hvorfor?

I den vesle boka Svithunsvake i Stavanger blir dette fortalt. Hvert år i middelalderen ble Svithunsvaka, også kalt Syftesok, feira som en stor fest her i byen. Syftesok er 2. juli, og feiringen starta ved vespertid – om ettermiddagen - dagen før.

Hovedpersonene i boka er to barn og to kanniker i katedralen. Barna er i byen sammen med foreldrene sine for å feire Svithunsvaka, og de to kannikene forteller fra legenden om St. Svithun, innimellom tidebønnene og messen dette døgnet. Barna får høre om livet til biskop Svithun i kongebyen Winchester i England på 800-tallet, der han levde i ei tid og i et område med angrep fra skandinaviske vikinger. Det blir videre fortalt om mirakler som skjedde ved graven, og hvorfor et armbein av denne helgenen kom til Stavanger.

Barna følger kannikenes fortelling, innimellom begivenhetene i Stavanger dette døgnet.

Kildene til denne fortellingen er for det meste gammelt legemateriale om St. Svithun, samlet og utgitt i England. Men det finnes også et St. Svithun-officium, altså tekster til tidebønner for Svithunsvaka i Stavanger, trykt i det såkalte Nidarosbreviarieret fra 1519. Her er legenden om St. Svithun oppdelt i ni avsnitt, til opplasing i natt-tidebønnen.

Forfatteren har lenge være interessert i og fascinert av dette legematerialet om byens skytshelgen. Besøk i Winchester og området rundt der har også gitt inspirasjon til fordypning. Nå er altså dette blitt til ei lita bok. Den er skrevet på nynorsk, stila til barn og lettlest, men har vist seg å treffe godt i eldre aldersgrupper også. Boka er utgitt på Mosaikk forlag, og fint og informativt illustrert av Ståle Ådland.

Den koster kr 200, er til salgs i butikken på Arkeologisk Museum, museumsbutikken i Museum Stavanger, i Petrikirka og på Dom- og Petri menighetshus, og ved henvendelse til forfatteren, asbjorg.vaaland@lyse.net.

Ths. Ottesen & Sons – Norrig «Oransjeriet»

Thomas Ottesen var født i Stavanger 25.03.1859. Han utdannet seg som blikkenslager, oppholdt seg en tid i USA, men kom tilbake til hjembyen hvor han i 1901 etablerte seg som blikkenslager med bl.a. produksjon av hermetikkesker. Han drev også med en del hermetikkproduksjon. Etter noen år ble lokalene for små, og i Aftenbladet 03.05.1906 kan avisen meddele at Ottesen hadde kjøpt et område på Nybø i Hetlandsmarken. Her ble det reist en ny fabrikk med adresse Kvitsøygata 100.

Tekst: Reidar Frafjord

Anlegget ble påbygget og utvidet både i 1911 og i 1912. På den tiden var også hans to sønner, Andreas og Rudolf Ottesen, kommet med i driften av firmaet, derav navnet Ths. Ottesen & Sons. Tall fra Arbeidstilsynet antyder en beskjedent fabrikk i årene fremover, til og med 1911. Det er først fra 1912 at det registreres mer enn 50 personer i arbeid på fabrikk. I en presentasjon i Stavanger Nærings- og Forretningsliv er det likevel angitt at det er 150 "i den travle tid af aaret", og at sesongproduksjonen er over 3 millioner esker.

Firmaets lønnsomhet hadde i årene 1914 - 18 samme gunstige utvikling som hermetikkbransjen generelt, bl.a. hadde man i 1919 betydelige planer om utvidelser. Med tanke på oppføring av en større sardinfabrikk og planer om å reise arbeiderboliger, ble det kjøpt deler av eiendommen Dalen og gården Ekeland i Hetlandsmarken. Etter verdenskrigens slutt fulgte imidlertid magre år, til dels med underskudd. Skatteåret 1923/24 var både inntekt og formue kommet ned i null.

Den 23.06.1925 døde plutselig firmaets grunnlegger, Thomas Ottesen, på sitt landsted på Høle. Virksomheten ble da trappet ned, trolig etter råd fra firmaets

bankforbindelse, Stavanger Privatbank, som i 1927 sto for salget av eiendommen til A.s Hermetikfabriken Norrig. Ths. Ottesen & Sons i Kvitsøygata 100 ble overtatt for kr 110.000 og fikk betegnelsen Norrig 2.

Tilbake i 1906 hadde et firma med navnet A.s Sardinfabriken Norrig blitt konstituert i Lervigsveien 32. På generalforsamlingen i 1920 ble det vedtatt å endre navnet til A.s Hermetikfabriken Norrig. Så langt hadde firmaet hatt store overskudd, men i årene som fulgte hadde etterkrigskonjunkturene rammet hermetikkindustrien hardt og brutalt. Det var i 1925 enighet om å avvikle Norrig, og det var duket for nye eiere. Noen måneder senere gjenoppsto så bedriften med et nesten likelydende navn: A.s Hermetikfabriken Norrig. Aksjekapitalen var fordelt mellom svogrene, Hjalmar Fuglli og Sven Forgaard.

Våren 1927 skilte imidlertid de to partene lag. Sven Forgaard overtok 98% av aksjene i Norrig og drev den videre parallelt med fabrikk i Lervigsveien. Alle hans fem barn gikk inn fabrikk, slik at Norrig ble et familieselskap. Kapasiteten ble styrket gjennom forbedringer og utvidelser av lokalene, både i fabrikk nr. 1 Lervigsveien og nr. 2 i Kvitsøygata. I sistnevnte ble det

i 1931 opprettet produksjonslokaler for datterselskapet Rogaland Kassefabrikk.

Sven Forgaard døde i 1948, og Erling Forgaard overtok da som firmaets disponent og styreformann. Etter krigen ble produksjonen utvidet gjennom nye produkter. Fabrikkens spesialitet ble hermetisk nedlagte høns. Andre tilleggsprodukter var tomatketchup og småmakrell, mens hovedproduktene hele tiden var de tradisjonelle; sardinhermetikk og kippers. Utover på 1950-tallet tvang rasjonalisering og konsentrert drift seg fram. I et styrevedtak i desember 1959 ble det vedtatt at produksjonen skulle samles på en fabrikk, nr. 1. Produksjonen i Kvitsøygata, Ottesen-fabrikken ble nedlagt i 1960, mens man i Lervigsveien opprettholdt virksomheten til 1978.

Norrig var et av de få hermetikkfirma som maktet å gjennomføre en omstilling fra hermetikkvirksomhet til oljealder. I slutten av 1990-årene var hele bygningsmassen rehabilitert, og styret vedtok i 1998 å selge eiendommene. I dag har man fått et helt kvartal bestående av hermetikkforetak som er revitalisert med nye foretak, betegnet som Oransjeriet. Det ligger i Avaldsnesgata 95, rett ved Lervigstunet i Storhaug bydel. Lervigstunet omkranses av Avaldsnesgata – Kvitsøygata – Ryfylkegata og Støperigata.

Kvartalet Oransjeriet inneholder bl.a. leiligheter, to arkitektkontorer, forretningsutviklere og et yoga-studio. I 2014 fikk arkitektene bak kvartalet Oransjeriet Stavanger kommunes byggeskikkpris. I juryens begrunnelse het det:

”Ombyggingen av Oransjeriet har vært et utfordrende prosjekt og har krevd både engasjerte oppdragsgivere og dyktige formgivere. Prosjektet forteller en historie om endring og tilpassing til nye forutsetninger i den moderne byen. Gjennom å tilføre nye bygningselementer, og ved å bygge om eksisterende bygg, er kvartalet omgjort til tidsriktige kontorer og boliger.

Gammel og nytt inngår her i en ny og harmonisk helhet, hvor både det nye og de historiske sporene er tydelig lesbare. Ved ombyggingen av mellombygget fremstår kvartalet nå som komplett. Den grønne, beplantede boksen ut mot Lervigstunet skaper frodighet og styrker kvartalets åpenhet ut mot parken.

Med Oransjeri-kvartalet er det skapt et tydelig, identitetsskapende element i bydelen, som bidrar til å skape en bymessig sammenheng i området. Gjennom høye ambisjoner i byggeriet, og ved å satse på høy arkitektonisk kvalitet, er kvartalet blitt et forbilde for byutviklingen i Østre bydel.”

Den gang da...

Det er alltid hyggelig når leserne engasjerer seg i Mortepumpens innhold. I dette tilfellet får vi en artig presisering av bakgrunnen på hva som ble beskrevet i Mortepumpens artikkel i nr. 4/2021, s. 27.

Herr Redaktør,

Mitt navn er Asbjørn Auklend og jeg takker for "Mortepumpen" nr. 4/2021 med, som vanlig, hyggelige artikler. En av artiklene "Den gang Stavanger hadde trolleybuss" og under artikkelen "Alt gikk stort sett bra" fanget min interesse i særdeleshet. Det er noen av de siste setningene i avsnittet jeg gjerne vil kommentere og utfylle for å få gitt en mer korrekt tekst til hendelsen og til bildet som er publisert. Jeg er faktisk en "insider" i denne saken og derfor i besittelse av virkelige fakta omkring den hyggelige førjuls hendelsen som er gjengitt i bladet.

Mine kommentarer/tilføyelser er følgende:

Det står i artikkelen at grisene løp fritt omkring i Kongsgata etter en kollisjon mellom en trolleybuss og en lastebil med griser og at grisebonden, "Han klarte med god hjelp å samle grisene til slutt". Det er ikke korrekt, det var ikke grisebonden som samlet grisene. Det som skjedde var at da en av de forretningsdrivende i Kongsgata oppdaget at en griseflokk vandret fritt omkring i Kongsgata, kastet han seg på telefonen og ringte Stavanger Slakthus. Der ble han satt over til "grisaloftet", avdelingen som var ansvarlig for kjøp, salg og slakt av livdyr gris. Avdelingen hadde sine kontorer på loftet, derav navnet. Det fikk innringeren snakke med avdelingssjefen Andreas Auklend, undertegnedes farfar og bestefar. Farfar samlet straks sin medarbeidere som tok bena fatt mot Kongsgata for å hanke inn grisene

på rømmen. Min bestefar møtte en stor galte i Nygata og han forsøkte å få dyret med seg. Galten nøt nok sin frihet og bytur, "skapte seg" litt og farfar datt på rumpa på brosteinene. En journalist fra Aftenbladet var til stede og fikk et herlig blinkskudd med farfar på rumpa og galten som nærmest håndflirende tilskuer. Alt gikk stort sett bra, farfar kom seg på benene, grep galten i øret og sammen vandret de til slakthuset uten flere sprell. Det er derfor ikke grisebonden som er avbildet, men sjefen på "grisaloftet" Andreas Auklend. Det står videre i artikkelen at teksten skal ha vært "Purken, galten og bonden", men det vet jeg ikke sikkert. Da Aftenbladet mange år senere omtalte hendelsen var overskriften "Juleflesket på rett vei". Hva så med grisebonden fra Klepp? Jo han var kjørt på verksted for å reparere lasteplanet etter kollisjonen med trolleybussen.

Asbjørn Auklend.

INFORMASJONSSIDER

Innenfor de neste sidene har vi samlet det meste av nyttig informasjon og annonser.

Redaksjonen minner om at alle frivillige lag og organisasjoner, foreninger og menigheter får annonsere gratis i Morte pumpen.

Visste du at vi har en frivilligsentral i hver kommunedel i Stavanger? Ta kontakt med din nærmeste sentral for å få mer informasjon om frivillig aktivitet i ditt nærmiljø, eller sjekk ut stavangers.frivilligsentraler.no

Eiganes og Våland frivilligsentral:

Jon Ree Holmøy, mobil: 99263301

Finnøy frivilligsentral:

Ragnhild Valand, mobil: 99398595

Hillevåg frivilligsentral:

Eileen Myrbakk Olsen, mobil: 97152969

Hinna Frivilligsentral:

Sunniva S. Roberts, mobil: 91842657

Hundvåg frivilligsentral:

Ann Therese Madland, mobil: 99290718

Madla og Kvernevik frivilligsentral:

Line Møllerop, mobil: 90618306

Rennesøy frivilligsentral:

Björg Vestbø, mobil: 40292381

Storhaug frivilligsentral:

Hege Benedicte Blom Stene,
mobil: 90713992

Tasta frivilligsentral:

Eva Marie Gärtner, mobil: 46925212

Du er også hjertelig velkommen til å ta kontakt med oss dersom du savner noen aktiviteter i din kommunedel. Vi ser frem til å høre fra deg!

Bergeland bydelssenter

Jelsagt. 2, 4012 Stavanger • Telefon 51 91 43 40 • Mobil 948 22 653

E-post: bergeland.bydelssenter@stavanger.kommune.no

Åpent mandag–torsdag kl. 09.00 – 14.00

Kurs høst 2022

Svømming mandag kl. 15.45 – 16.45 (på St. Svithun skole)

Et godt tilbud, med helse i hvert svømmetak.

Bjørn Hareim er vår dyktige badevakt og sikkerhetsansvarlig.

15 ganger – Kr. 1000,-

Rank og glad - tirsdag og torsdag kl. 09.15–10.15.

Instruktør: Ida Robberstad

God styrketrening, med elementer fra yoga, pilates og dans.

Bedrer balanse og styrker kjernemuskulaturen.

Bør absolutt prøves!

Klippekort à 15 klipp - Kr. 1500,-

Gratis prøvetime. Trening hele året, unntatt ferier.

Glasskunst - tirsdager kl. 10.30–13.30 eller onsdager kl. 17–20.

Instruktør: Anne B Vinnes

Vi lager gjenstander av både float (vindu) og kunstglass.

Kursavgift: 7 ganger – kr. 1750,-

(Utstyr kommer i tillegg)

Treskjæring – onsdager fra kl 9.00–13.00

Instruktør: Jostein Tvedt

Gammel teknikk, verdt å ta vare på.

Kursavgift: 8 ganger – Kr. 1900,-

Følg ellers med på kommunens nettsider, facebook og i lokalaviser, for informasjon om det som skjer på huset. Kontakt oss på Bergeland Bydelssenter for informasjon/ brosjyre.

NABOLAGSHAGEN!

«Nabolagshagen» er godt i gang! Har du grønne fingre, men ingen hage? Savner du å stelle med bed og jord? Velkommen til oss!

Andre kurs settes i gang ved stor nok interesse:

Lefsekurs: Hva med å kunne by på deilige lefser, som du har laget selv?

Kurs i kortlaging – Vi arrangerer kurs for dem som vil lage en unik hilsen.

Kanskje du har ideer til kurs du ønsker å holde selv eller tanker om andre kurs som kunne vært interessante? Da hører vi gjerne fra deg!

Verksted

«Tre-neva» menn og damer, søkes til verkstedet vårt!

Alle som trenger en «Emil i Lønneberget-bod» og ønsker å møtes til hyggelig og sosialt fellesskap, er velkomne til oss!

Verkstedet er godt utstyrt!

Åpent mandag til tirsdag fra kl 8.30–15.30 og fredag fra kl 8.30 til 14.00

Pårørendeskolen

for Stavanger og omegn
høsten 2022

Et kurstilbud til deg som har omsorg for eller er i nær relasjon med en person med demens - og vil vite mer!

Blant temaene er demens, hvordan ta vare på egen helse som pårørende, rettigheter og lover for personer med demens, kommunikasjon og atferdsendring.

Kurset går over fem kvelder med oppstart torsdag 22. september, og hver kveld blir det nye tema.

For ytterligere informasjon eller påmelding ta kontakt med Nasjonalforeningens fylkeskontor i Rogaland på rogaland@nasjonalforeningen.no eller på telefon 51 52 43 55.

LAWN BOWLS PÅ LASSA

Er du mellom 19 og 90 år?

Kom og prøvespill "Lawn Bowls" med Stavanger Bowls Club

Vi har egen bane på Lassa Idrettsanlegg. Hver mandag og fredag kan du få kyndig veiledning mellom klokken 10 og 12, oppmøtet er kl 09.45.

Parkeringen ved Ynglingen. Du får låne utstyr de første gangene du er med.

Du må ha på deg sko med flate såler når du er på banen. Passer både for herrer og damer.

Se stavangerbc.com

Kjære pensjonist:

Husk at hjernejogg er sunt!

Det må være lov å si: Ikke glem den delen av kroppen som er ovenfor de spenstige muskler og de seige sener – den delen som styrer alt. Hjernetrim er bra for hodet – og dermed for kroppen som sådan.

Rolf Schreiner, som er fast skribent i Mortepumpen, har gitt ut en bok («Hva koster korken?») – Ajax Forlag) med 222 oppgaver for de små grå.

Viktig: Dette er ikke tradisjonell quiz – dvs. kunnskaps-spørsmål innen historie, geografi, sport, politikk, musikk, film etc.

For å løse oppgavene gjelder det å bruke hodet på best mulig måte. Altså – ren balsam for den mentale helse.

Boken kan kjøpes i bokhandelen.

UNIKE TURER MED INGVAR'S REISER

INGVAR'S REISER AS er et reiseselskap fra Randaberg med over over 20 års erfaring, og tilbyr en rekke tjenester innen bussturer og bussreiser i Rogaland, Norge og i Europa. Dette er alt i fra lag og organisasjonsturer inn- og utland, dagsturer i nærområdet med våre bekvemme turbusser. Vi skreddersyr turer for organisasjoner og lag. Våre turer er gjennomført med erfarne sjåfører. Hyggelig reiseleder er alltid med på bussreisene våre.

Fly- og bussreiser til Transilvania / Romania er vår absolutte spesialitet. I dette fine landet har vi bygget eget feriesenter, magisk beliggende i midten av Transilvania en liten bygd, men i strategisk nærhet til alle de store severdighetene som dette fine landet tilbyr.

Vi arrangerer mange koselige dagsturer i nærområdet, og flerdagsturer i Norge. Vi, Silje og Ingvar Landa setter samhold og trivsel i høysetet. Turene er personlige, familiære og inkluderende. De skiller seg ut fra andre sine pga. personlig preg og nærhet, så man kan si at en føler seg i en storfamilie, hvor alle blir sett og verdsatt. Felleskap er målet vårt som gjenspeiler seg i vårt motto: **Aldri ensom med oss!**

- DAGSTURER
- PÅMELDINGSTURER
- NORGESTURER
- EUROPATURER
- TRANSILVANIA TURER
- SKREDDERSYDDE TURER
- TURER FOR PENSJONISTFORENINGER

Turer du husker lenge! - Aldri ensom med oss!!

- Tur til Telemarkskanalen

4 dager fra 14/6-22 fra kr 7450,-/p

- Fjord og fjelltur

5 dager fra 5/7-22 fra 9300,- /p

- Vik i Sogn/Bringebærfestivalen

4 dager fra 11/8-22 fra 6450,- /p

- Farsund med konsert av

Lindesnes Trekkspillklubb

3 dager fra 30/8-22 fra 4990,-/p

- Ellmau/Tyrol/Stjerner med slager og folkemusikk

9 dager fra 26/9-22 fra 15990,- /p

Kommende turer/dagsturer:

Rüdesheim, Lübeck, Romania/Sandnes og Fogn

www.ingvarsreiser.no

INGVAR'S REISER

Tlf. 915 70 336
post@ingvarsreiser.no

Formiddagstreffet i Madlamark menighet

Høsten 2022 Kl. 11.00 i menighetssalen.

7. september Atle Moe: «Piltola i Jon Moes øyne».
En av våre egne forteller, v/Liv Bodil Kallelid
Andakt.

21. september Oddbjørg og Olav Keilegavlén:
«Mathias Orheim».
Bjørn Bakkane: «Billedserie fra Madeira».
Andakt.

5. oktober Jostein Gard: «Grønland».
Jostein Byrkjedal: «Et glimt fra Flatøy bok».
Andakt.

19. oktober Ingar Kvía: «Forteller om Haydom lutherske sykehus i Tanzania».
Quiz.
Andakt.

2. november Gunnar Skadberg: Jentene på Flatholmen, hvordan gikk det med dem?
Ingeborg Voll:
Søndagskolen, nå, i vår tid.
Andakt.

Lyst å bli med som frivillig?
Du er en resurs for andre seniorer!
Du er med i et hyggelig fellesskap!
Ta kontakt med Brit hvis du ønsker å være med!
Tante Emmas Hus – for seniorer
Kongsgt. 43, tlf. 51507214
tanteEmmas.Hus@stavanger.kommune.no

Stavanger
kommune

Har du nedsatt syn eller hørsel?

– ta kontakt med fagkonsulentene for syn og hørsel

Vi kan:

- Utrede og kartlegge behov når syns- eller hørselstapet medfører problemer i dagliglivet
- Foreta utprøving og formidling av syns- og hørselshjelpemidler
- Gi deg råd og veiledning vedrørende ditt syn- eller hørselstap

For å benytte tjenesten må du:

- Være over 18 år
- Være bosatt i Stavanger kommune
- Være diagnostisert som svaksynt eller hørselshemmet av spesialist

Tjenesten er gratis.

Ta kontakt:

Syn: Tlf. 51 50 81 07 eller 95 87 72 58(sms)

Hørsel: Tlf. 51 50 76 33 eller 98 82 62 45(sms)

Mail: sansetap@johannes.no

www.johannes.no

Stavanger
kommune

Rådgivningskontor for hørselshemmede og deres nettverk

Spørsmål som gjelder nedsatt hørsel. Bruk og stell av høreapparater. Informasjon om tilbud og rettigheter. Hjelp med brev, søknader og skjema o.a. Tjenesten er gratis og gjelder for voksne innbyggere i Stavanger og Randaberg.

Vi treffes på:

Johannes læringssenter

etter avtale

Formiddagstreff i Døvekirken

kl. 11.00–12.30: Hver tirsdag

Tante Emmas Hus

kl. 11.00–12.00: Første torsdag i måneden

Skipper Worse Ledaal

kl. 11.00–12.00: Andre torsdag i måneden

Judaberg innbyggertorg

kl. 12.00–14.00: Tredje torsdag i måneden

Vikevåg innbyggertorg

kl. 09.00–11.00: Tredje torsdag i måneden

Hjemmebesøk

etter avtale

Rådgivningskontoret er stengt i skoleferier.

Telefon eller SMS 47 80 35 41 • e-post: horsel@johannes.no

www.johannes.no Spesialavdeling Voksne (gult felt) - Meny

Hvor skal du bo når du blir eldre?

Alternativet kan være Solvang Omsorgsboliger som ligger på Eiganes.

En blokk med topp beliggenhet, og 26 moderne leiligheter fra 40 til 70 kvm, stor park ute, og takterrasse. Alle leilighetene har kjøkken/stue, soverom, bad, bod og gang. Nærhet til sentrum og til alle fasiliteter. Her er det ingen innskudd, kun leie og depositum.

Frokost og middag blir servert
7 dager i uken.

Vi har også frisør og fotpleie på huset,
og mye sosialt samvær.

Solvang er basert på medlemskap,
og alle kan bli medlem.
Medlemskap koster kr. 1500,- for par,
og kr. 1000,- for enslig.
I tillegg kommer det en årlig avgift
på kr. 100,-.

Ta kontakt for tegning av medlemskap
på www.solvangomsorgsboliger.no
eller på telefon 51 84 90 00.

Foto: Stein Hugo Kjelby

Stavanger Sanitetsforening

Styreleder Ingrid Bergesen Tlf. 48 14 17 02
Kontor, Madlaveien 13 Tlf. 51 52 67 88
Bo- og aktivitetssenter, Tjensvoll Tlf. 51 87 01 10

Velkommen til: Møter for medlemmer og andre interesserte siste mandag måneden kl. 19.00.

Morgenbading og publikumsbading i varmtvannsbasseng, trening i aktivitetspark,
kafe mv. i bo- og aktivitetssenteret.

Utleie av selskapslokaler og kurs- og møtelokaler.

For mer info: ta kontakt pr. telefon eller sjekk vår nettside:

www.stavanger-sanitetsforening.no.

Vi er også på Facebook: Stavanger Sanitetsforening, frivillig organisasjon.

Stavanger
kommune

Rådgivningskontoret

På rådgivningskontoret får pensjonister bosatt i Stavanger gratis rådgivning innenfor en rekke områder:

- arv og testamente
- overskjøting av fast eiendom
- pensjon og forsikringer
- fremtidsfullmakter
- andre saker som synes det kan være nyttig å snakke med oss om.

Alle våre rådgivere har bred yrkeserfaring og vi har taushetsplikt. Rådgivningskontoret holder hus i underetasjen i Tante Emmas Hus, Kongsgata 42. Inngang fra Breiavatnet midt i Stavanger sentrum. Kontoret drives av Fellesutvalget for pensjonistforeninger med verdifull støtte fra Stavanger kommune.

Du kan ringe og bestille time på tlf 51 50 78 90 mellom kl. 10.00 og 12.00. Vi kan også kontaktes over e-mail til radgivningskontoret@stavanger.kommune.no

HaaTo privat hjemmehjelp

VI TILBYR:

Avlastning og en person å forholde seg til
Brukerstyrte hjemmehjelpstjenester
Frisørtjenester
Tid til din disposisjon
Allsidighet og fleksibilitet
Hjelp til innkjøp
Utvask av bolig

Vi etablerte hjemmehjelpstjenesten HaaTo i september 2005 som et supplement til den offentlige hjemmehjelpen.

KONTAKT OSS:

Mette Thomassen – Tlf.: 959 66 117 • **Sissel E. Haarr** – Tlf.: 975 64 523
E-post: mette@haato.no – www.haato.no

Stavanger
demensforening

Bli med på laget for en bedre demensomsorg, støtt forskning på demens og den lokale demensforeningen!

Er du ikke medlem, men har lyst til å bli det?

Meld deg inn i Nasjonalforeningen for folkehelsen på nettsiden nasjonalforeningen.no/bli-medlem/, eller send en e-post til Nasjonalforeningen Stavanger demensforening. demensforeningenstavanger@gmail.com

Tlf.: 938 88 591, leder Lillian Michaelsen

Følg oss på Facebook:

<https://www.facebook.com/stavangerdemensforening>

Vi vet at mange eldre sliter alene

**Dessverre glemmer
mange at livet kan bli
bedre igjen**

**Ring oss hvis du sliter eller
kjenner noen du vil hjelpe**

TIPS 51 51 59 59

Hverdager 08:00 - 15:00

Kirkens SOS 22 40 00 40

- Vi er der alltid!

Stavanger DPS, AAT, 916 51 005

alle dager 09:00 - 21:00

Rådet for psykisk helse

HELSE STAVANGER
Stavanger universitetssjkehus

**VELGÅ
LEV ENO**
selvmordsforebygging

Landsforeningen for hjerte- og lungesyke – LHL Stavanger, Sola og Randaberg

Vi er en lokalforening med ca. 850 medlemmer og har som motto å gjøre livskvaliteten best mulig for våre medlemmer.

Vi har åpne møter den andre onsdagen i hver måned i Bekkefarets bydelshus kl. 19.00 med underholdning eller interessante temaer, kaffepause med rundstykker og avslutter med utlodning.

Vanntrim i oppvarmet basseng i Tastahallen hver torsdag kl. 19.00–21.00.
Kontaktperson Gry Tinnesand tlf. 90 77 93 66.

Turtrim med innlagt kaffi og drøsepause hver onsdag kl. 11.00, møtested Gamlingen.
Kontaktperson Borghild Thorsen tlf. 51 58 02 31.

Dans 4 ganger årlig, danseaften til levende musikk på Skipper Worse, Ledaal.

Krakketrim hver tirsdag kl. 13.30 på Tasta Bydelshus. Kontaktperson: Gerd Synøve Håversen, tlf. 91 68 56 74.

LHL
Stavanger

I samarbeid med nærliggende lokallag, likemannstjeneste ved hjerte og lungeavdelingene på SUS, hver onsdag fra kl. 15.00–17.00.

Bingo og sosialt samvær i Bekkefarets Bydelshus siste mandag i hver måned kl. 18.00–20.00.

Lørdagstreff i Rosenkrantzgt. 36. første lørdag i hver måned kl. 11.00–13.00.

Hobbyklubb for damer i Rosenkrantzgt. 36. første mandag i hver måned fra kl. 17.30.

Vi arrangerer også årlig 4 kjeke bussturer.

Vårt kontor er i Rosenkrantzgt. 36 og har åpent hver mandag og tirsdag mellom kl. 11.00 og 13.00. Tlf. 51 53 40 51.

Blir du medlem får du tilsendt vårt blad 4 ganger i året. Her formidler vi fortløpende alle nødvendige opplysninger.

HØRSELSHJELPEN

Har du behov for tips eller assistanse
for bruk og stell av høre-apparater og
hørselshjelpemidler?

Erfarne brukere vil hjelpe deg.

Skipper Worse, Ledaal: den 2. torsdagen i måneden fra kl. 11 til kl. 12:30
Skipper Worse, Madla: den 2. tirsdag i måneden fra kl. 10:30 til 11:30
Skipper Worse, Tasta: den 2. tirsdag i måneden fra kl. 12:00 til 13:00

Kommunens Rådgivningskontor for hørselshemmede vil være tilstede på Skipper Worse, Ledaal, den 2. torsdagen i måneden fra klokken 11.00-12.00

Ta kontakt med administrasjonen for mer informasjon

ER DU CI (COCHLEA
IMPLANTAT) BRUKER?

*Velkommen
til CI-klubben*

► På Skipper Worse, Ledaal, har vi etablert en uformell møteplass (CI-klubben) hvor CI-brukere og pårørende/nære familiemedlemmer, samt personer som vurderer CI-operasjon, kan møtes.

► Her treffes vi den 3. onsdagen i måneden fra kl. 11 til kl. 13.

Møtedatoer høsten 2021: 15. sept, 20. okt, 17. nov og 15. des.

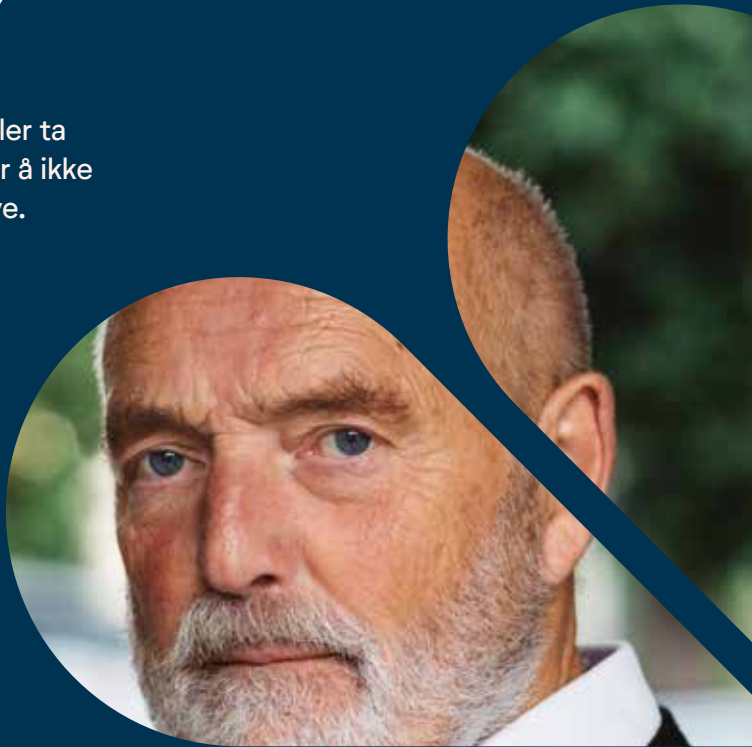
Ønsker du mer informasjon, send sms til 91157254

Det er menneskelig å ha det vanskelig.

Men alkohol løser ingen problemer. Snakk heller med noen du er glad i, eller ta en prat med fastlegen din. Alkovett er å ikke fylle på med mer når det er litt for mye.

Les mer på avogtil.no

Har du litt tid til overs og kan tenke deg å besøke ensomme eldre?

Er du pensjonist og har noen timer ledig på dagtid? Du kan besøke en person som opplever ensomhet og bidra med ditt selskap. Du kan dele dine interesser og erfaringer med andre. Kanskje har dere noe felles å snakke om? Som besøksvenn kan du bidra med en hyggelig stund for en som er mye alene. Er du interessert?

Vi trenger frivillige til å besøke personer som enten bor hjemme eller på sykehjem, for samtaler, et måltid, lesestund, turgåing eller andre sosiale aktiviteter. De frivillige som ønsker å besøke en hjemmeboende, vil alltid få en fast person å besøke. De frivillige på sykehjem kan velge om de vil besøke en fast person eller delta i noen av sykehjemmets aktiviteter. Alle frivillige får opplæring, oppfølging og veiledning.

Ønsker du å bli besøksvenn blir vi glade om du tar kontakt på stavanger@redcross.no eller ring koordinator Birgitte Nordnes på 907 86 958 eller 51 52 38 50. Du kan også registrere seg på www.mittrodekors.no.

TANTE EMMAS HUS – FOR SENIORER

Kongsgata 43, tlf. 51 50 72 71

Kafe Breiavatnet er åpen mandag til fredag:
kl. 11.00–15.00

Kafe hvor byens seniorer kan møtes. Kafeen har
byens flotteste utsikt over Breiavatnet.

Meny:

Smørbrød, focaccia, salat, kaker, kaffe, cappuccino
og sjokolade. Vi har også glutenfritt tilbud!
Frokostservering hver første tirsdag i måneden
kl. 10.30.

Vennetreff på Kafe Breiavatnet

Kom gjerne innom på besøk på Kafe Breiavatnet.
Flere vennegrupper, kolleger, skolevenninner/
kamerater eller de som har bodd i samme gate
treffes i kafeen. Ta kontakt for nærmere avtale.

Rådgivningskontoret for pensjonister:

Åpningstider: Mandag–fredag: kl. 10.00–12.00
Tlf. **51507890**, epost:

radgivningskontoret@stavanger.kommune.no

Rådgivningskontoret driver gratis rådgivning for
pensjonister og hjelper til med utfylling av skjemaer,
søknader, testamenter, osv.

Rådgivningskontoret for hørselshemmede:

Åpningstider: 1.torsdag: i mnd. kl. 11.00–12.00

De gir råd og veiledning om tilbud og rettigheter for
personer med nedsatt hørsel.

(Rådgivningskontorene følger skolens ferie)

Bilde (før mars -2020) av «Ungane i Gadå» fra Lagårds-
veien som treffes på Kafe Breiavatnet hver 3.torsdag.

Aktiviteter i Tante Emmas Hus!

Seniornett Dataklubb i Tante Emmas Hus

Trenger du hjelp til å komme i gang med bruk av pc, nettbrett eller smart-telefon? Hver onsdag og torsdag kan du få hjelp.

Slektsgranskingsgruppe

Ønsker du å vite mer om slekten din? Hver mandag kan du få hjelp til å få lære mer om hvordan du skal gå frem for å finne ut mer om slekten. Frivillige veiledere i Tante Emmas Hus kan hjelpe deg med å komme i gang.

Du trenger ikke ha forkunnskaper om data, men vi ønsker også deg velkommen som ønsker å lære litt mer. Du kan få en til en opplæring eller delta i undervisning i mindre grupper. Ingen spørsmål er dumme. Kom innom for en prat, eller ta en telefon til Brit tlf. 51507214 for å få nærmere opplysninger.

Strikkekafe:

2.torsdag i mnd. Ta med deg strikketøyet og kom. Åpen kafe!

Kunstutstilling

Følg med på vår nettside i Stavanger kommune

eller kom innom for et program om når neste kunstutstilling åpner.

Kulturlørdag

Lørdag 11.juni blir det konsert. Se vår nettside hvem som skal opptre.

Sjakk

Kan du spille sjakk? Tante Emmas Hus har mottatt flere sjakkbrett fra Sjakk & Samfunn. Har du lyst til å spille sjakk eller lære andre å spille sjakk så er det fint om du tar kontakt.

Frivillig til Dataklubb

Dataklubben drives av frivillige pensjonister med gode datakunnskaper. Kan du tenke deg å være med som frivillig hjelper på vår dataklubb så er du hjertelig velkommen. Kom innom en onsdag og se om dette kan være noe for deg eller ta kontakt med Brit på tlf. 51507214.

Frivillig til Kafe

Tante Emmas Hus har frivillige som er med og driver kafeen. Har du lyst til å være med å jobbe på kafeen, så ta kontakt med Brit på tlf. 51507214.

Selskapslokale med byens fineste utsikt over Breiavatnet!

Selskapslokale til leie i anledning fødselsdager, barnedåp, konfirmasjon og selskap.

Lokalet kan også leies til møter for lag og foreninger. Lokalet har piano, musikkanlegg, prosjektor, teleslynge og internett. Kom gjerne innom for å se lokalet.

Ta kontakt m/daglig leder Brit Bjørkli tlf. **51 50 72 14/ 51 50 72 71**

eller **tanteEmmas.hus@stavanger.kommune.no** for nærmere opplysninger.

Se vår hjemmeside: www.stavanger.kommune.no

Alle er velkommen til Tante Emmas Hus – for seniorer

VELKOMMEN TIL SKIPPER WORSE- SENTRENE!

På Eiganes, Madla og Tasta har vi sosiale møteplasser med mange kjekke aktivitetsgrupper. Vi har strikke-kafe, diskusjons- og samtalegrupper, sangkor, quiz, allsang, linedans, snekkerbod, sjakk og bridge, kulturklubb, hageklubb, fritidskurs, trening, turgrupper og m.m.. Vi arrangerer også bussturer og reiser utenlands.

Kafeene våre er for alle og lokker med deilig bakst og andre godsaker.

Ta kontakt direkte til våre senter for å høre mer. Vi har felles telefonnr. 51 56 43 30. Du kan også besøke hjemmesiden vår www.skipper-worse.no

KULTUR- OG HAGEKLUBB

Hvorfor ikke planlegge høsten allerede nå? I september starter vi opp med månedlige møter i

Hage- og Kulturklubben vår.

I Hageklubben kan du høre foredrag, bli med på besøk i arboretet, på hagesenter eller annet.

Og Kulturklubben inviterer til møter med forfattere, besøk på kultur-institusjoner, teaterbesøk og mer. For mer informasjon, ta kontakt med oss på telefon 51 56 43 30 (innvalg 1), eller se hjemmesiden vår www.skipper-worse.no

LYST TIL Å BLI MED I SKIPPER WORSE-KORET?

Vi øver sammen på Ledaal en gang i uken under ledelse av dirigent Rønnaug R. Bakke. Det er hyggelig og sosialt. Terskelen er lav, og vi holder oss til lett og lystig repertoar. Bli med, vell!

Det koster kr 650,- i halvåret.

SKIPPER WORSE AKTIV

Vi har trening for alle nivåer. Kom - enten du ikke har trent på minst 20 år, eller allerede er veltrent.

TURGRUPPER:

Bli med på ukentlige sosiale gåturer ut fra Ledaal, Madla og/eller Tasta eller på en lengre tur ca. en gang i måneden.

Treningsstudio på Ledaal har åpent fra kl. 08.30 til 15.00 tirsdag, torsdag og fredag, og til kl.18.00 mandager og onsdager. Du finner treningsplan på hjemmesiden vår www.skipper-worse.no/Aktiv
For mer informasjon ta kontakt på telefonnr. 51 56 43 30 (innvalg 1), eller epost: aktiv@skipper-worse.no. *OBS: Ingen trening i juli måned.*

SENIORENE

Seniorer utfører hagearbeid, vedlikehold, maling m.m.

Tlf. 970 57 643 • stavanger@seniorene.no • seniorene.no

Senior Ynglingen

Senior Ynglingen har møter torsdager kl 1100 til 1300 på følgende datoer høsten 2022:

8. og 22. september
13. og 27. oktober
10. og 24. november
15. desember.

Møtene har vi hatt i Stokka Kirke våren 2022, men håper å være tilbake i Ynglingen til høsten.

Hilsen Per Christian Malmin

Trenger du ekstra omsorg?

- Sosialt samvær
- Følgetjenester
- Reiserfølge
- Matlaging
- og mye mer

Ta kontakt med: **Omsorg for alle**

Tel: 932 56 716

VIL DU BLI FRIVILLIG I KREFTFORENINGEN ?

Vi ser etter deg som vil bruke noe av din tid til støtte for kreftpasienter og pårørende. Kreftforeningens frivillige er uunnværlige i driften av våre tilbud.

Vi trenger flere frivillige både på dagtid og kveld. Ta kontakt med oss for en uforpliktende prat, så finner vi i fellesskap den aktiviteten som passer for deg. Vi tilbyr god opplæring og veiledning og et trivelig fellesskap.

Kreftforeningens distriktkontor Stavanger
Kontakt anne.sofie.gronn@kreftforeningen.no eller per telefon 97779029

Våre tilbud

- Hverdagshjelpen – Enkel hjelp når kreftene ikke trekker til.
- Kjøretjenesten – En trygg og trivelig kjøretur til lege og sykehus.
- Treffpunkt – For barn og unge som er pårørende
- Vardesenteret – Kurs, temamøter og veiledning eller bare en god samtale.

Hinna Sanitetsforening

Leder Mia Hetland – tlf. 924 18 235
Utleie av Idun – tlf. 911 41 719

Velkommen til:

Foreningsmøte 1. tirsdag i hver måned
kl. 19.00.

Seniordans hver onsdag kl. 14.30-16.

Torsdagskafé hver torsdag kl. 11.-12.

Dataklubb hver torsdag kl. 10.00.

Kvernevik Sanitetsforening

Formiddagstreff for pensjonister hver
onsdag fra kl. 09.30 til 13.00 i Sunde og
Kvernevik bydelshus.

Salg av smørbrød og vafler. Bingo.
Velkommen!

For spørsmål ring:

Olaug Svendsen 98 88 61 91

Torhild Warland 99 03 04 93

Kirkens SOS trenger *flere* frivillige!

Trenger DU en prat - ring 22 40 00 40

Har DU tid til å lytte til andre og vil bli frivillig - ring 971 70 995

993HJELP™

TIL ALT MULIG

VI ER TOTAL LEVERANDØR
AV ALLE TYPER
HÅNDVERKTJENESTER
OG KAN HJELPE MED

- ♣ TØMMERARBEID
- ♣ MURERARBEID
- ♣ MALERARBEID
- ♣ RØRLEGGERARBEID
- ♣ ELEKTRIKERARBEID
- ♣ FLISELEGGING
- ♣ HAGEARBEID
- ♣ OG MYE MER

VI PÅTAR OSS OGSÅ TOTALRENOVERING AV
BADEROM

Ta kontakt på

Tlf. 993 45 357

www.993hjelp.no

Kreftforeningens rettshjelp søker frivillige jurister / advokater

Er du jurist og vil bidra til at kreftrammede får en bekymring mindre?

Kreftforeningens rettshjelp er et gratis tilbud til kreftpasienter og pårørende. Våre frivillige er til stede ved våre Vardesenter eller distriktskontor i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tromsø. Gjennom Kreftforeningens rettshjelp ønsker vi å gi juridisk veiledning, slik at de som rammes av kreft skal ha en bekymring mindre.

Vi søker etter frivillig jurister/advokater til våre Vardesenter og distriktskontor i Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Kristiansand, Bodø og Tromsø.

Hva kan du bidra med?

- Juridisk veiledning til kreftpasienter og pårørende som kommer innom på drop in-besøk eller booker avtale på forhånd ved våre Vardesenter/distriktskontor
- Oppfølging av henvendelser i etterkant

Hva får du som frivillig i kreftforeningens rettshjelp?

- Mulighet til å bruke din fagkompetanse til å hjelpe kreftpasienter og pårørende med å få oppfylt sine rettigheter
- Utstrakt klientkontakt
- Et stort nettverk av jurister og advokater
- Tilgang til fagsamlinger og kurs for frivillige i regi av Kreftforeningen
- Opplæring og oppfølging fra ansatte i Kreftforeningen

Hvem ser vi etter?

- Du har avlagt juridisk embetseksamen/master i rettsvitenskap
- Du er serviceinnstilt (må evne å se klientenes behov og vekke tillit)
- Det er ønskelig med relevant erfaring innen trygderett, helse rett, forsikringsrett og/eller arbeidsrett
- Du kan bruke data som arbeidsverktøy

Vi har særlig behov for jurister med lang erfaring, og pensjonerte jurister er velkomne til å søke.

For mer informasjon om Kreftforeningens rettshjelp se vår nettside.

Har du spørsmål om vervet eller ønsker å bli frivillig, send oss en e-post med CV, vitnemål og eventuelle attester til rettigheter@kreftforeningen.no. Eventuelt kan du melde din interesse ved å fylle ut skjemaet på vår nettside.

Føler du deg noen ganger ensom? Da kan kanskje en besøksvenn hjelpe

Ensomheten kjenner ingen alder, og det finnes mange ensomme blant både eldre og yngre. Røde Kors Besøktjeneste bidrar til å gjøre hverdagen lettere for svært mange mennesker.

Rundt om i landet finnes det flere tusen frivillige besøksvenner som besøker mennesker både i private hjem og på institusjoner. De fleste besøksvenner har én person de besøker fast, som regel en time eller to i uka.

Besøksvennen og den som får besøk bestemmer sammen hva de skal gjøre. De går turer eller gjør andre sosiale aktiviteter – eller treffes bare for å prate. Den ukentlige kaffekoppen med en besøksvenn er en verdi som vanskelig lar seg beskrive eller måle.. Ønsker du en besøksvenn blir vi glade om du tar kontakt på stavanger@redcross.no eller ring koordinator Birgitte Nordnes på 907 86 958 eller 51 52 38 50, Dersom du bor på sykehjem og ønsker besøksvenn, må du ta kontakt med frivillighetskoordinatoren på sykehjemmet om dette.

FOTPLEIE – Kr. 600,-

Husk å stelle godt med undersåttene dine, de bærer deg rundt hele dagen...

Janes Fotpleie Tlf. 95 05 71 76

Org.nr. 81727772

Du får:

- mykgjørende fotbad
- filing av hard hud
- fjerning av gamle neglebånd
- filing/stelling av negler
- massasje
- neglelakk (ikke inkludert, kr. 100,-)

Jeg tar med meg utstyret og kommer hjem til deg!

GATEMAGASINET
ASFALT

KR 100,- HALVPARTEN GÅR TIL SELGER gatemagasinetasfalt.no

Postpensjonistene i Stavanger - styrets sammensetning 2022

Årsmøte har valgt følgende styre:

Leder:	Elin Øgreid
Styremedlem:	Liv Ertesvåg
Styremedlem:	Tor Ivesdal
Styremedlem:	Arild Salthe
Styremedlem:	Trygve Rødland
Vararepresentant:	Marie Louise Sæland
Vararepresentant:	Arne Olav Vinjerud

Hilsen Tor Ivesdal, sekretær

Tannlegevakt

Vi hjelper med akutte problemer, enten det er smerte, løse fyllinger eller andre tannproblemer.

Ring: **91785003**

(Ring hvis du ønsker konsultasjon)
Tannlege Follegg AS, Kannikbakken 6
(4.etasje over Vitus vaktapotek)
4005 Stavanger.

HELSEHUSET STAVANGER

AVDELING FOR HELSEFREMNING OG MESTRING

Vi støtter dere innbyggere
til å fremme egen helse
for et meningsfylt og aktivt liv.

Nysgjerrig?

Les mer på vår nettside
bit.ly/hhstavanger

Stavanger
kommune

MINNESAMVÆR I YNGLINGEN?

Leie: Minnesamvær i Ynglingen koster kr 5000,- for leie av Hæremsalen på dagtid. Varighet ca 3 timer. Det er kapasitet til ca 90 personer rundt små bord (6 pr bord). Eller 120 rundt langbord. Ved ekstra store eller svært små arrangementer kan prisen justeres etter avtale.

Betjening: Betjening tilknyttet arrangementet koster kr 3000,- (4 personer i 4 timer).

Innbefatter: Dekking/rydding av bord inkludert blomster og lys.
Oppvask.
Servering, koking av kaffe og te.

Mat: Kan bestilles av Ynglingen (smørbrød/snitter og evt kake). Eller pårørende kan organisere dette selv. Ved bestilling eller spørsmål kontakt Olav Østerhus:
Tlf 911 77 568
eller e-post olav@ynglingen.no

Formiddagstreff høsten 2022 Tjensvoll Kirke

23 august: Ove Nordstokken: «Prosessen med bygging av nytt sykehus»

13 september: Jonny Mydland forteller fra barnehjemmet Maisha Mema

27. september: Tor Øyvind Skeiseid kommer til Menighetens uke.

11. oktober: «Ønsketransporten» med Børge Hognestad

25. oktober: «Framtidsfullmakt» med Christian Backe fra Rådgivningskontoret Elders hus.

9. november: Tema kommer senere

22. november: «Stavanger på 60 tallet» med Mari Anne Næsheim Hall

13. desember: Else Rasmussen forteller om «Julefeiring i utlandet».

Formiddagstreff er for alle. Vi møtes kl 11.00 to tirsdager i måneden. Her blir det noe for enhver smak;

Her blir det noe for enhver smak;

- foredrag
- smørbrød og kaffe
- allsang og utlodning
- andakt

Hjertelig velkommen!

Skipper Worse Sport

Skipper Worse Sport har vært aktiv i 35 år den 12.02.2020. Vi er en uavhengig forening av voksne, glade kvinner og menn fra 60 år, som liker å trimme.

Hver tirsdag og torsdag trimmer vi i Stavanger Idrettshall SAL A. Fra kl. 09.00 til kl. 11.00 kan du spille badminton eller bordtennis. Fra kl. 11.00 til kl. 12.00 er det musikk og gymnastikk.

Vi har god plass og greie garderober med dusj. Vi er nå 135 medlemmer og betaler kr. 300 i årskontigent. Er du nylig blitt pensjonist og søker litt nye bekjentskaper i fritiden? Da er vi en gjeng muntre pensjonistdamer som har plass til deg.

For opplysninger: Berit Garvik
berit.garvik@wemail.no • Mobil: 951 12 122

Sommer-kafé i Sunde kirke i juni, juli og august, 2022

Tirsdager kl. 10.30 – 12.30
21.06 -slagere fra en «svunnen» tid,
28. juni «på grensen til allsang»,
15. og 19. juli, 2., 9. og 16. august

Salg av kaffe og vafler.
Program mellom kl. 11.00 – 11.30
varierer fra minikonsert til enkelt
program;
Hjertelig velkommen!
Arr: Sunde menighet

Sunde Bedehus

Sundeveien 29. Ansv. Sunde Bedehus formiddagstreff, Telefon: 922 53 496

14. juni
Fellestur Sunde og Hafrsfjord

30. august
Blåtur kl. 10.00
fra Sunde bedehus.

Du er velkommen til hyggestunder i trivelig miljø.

Er måltidsvenn noe for deg?

“Måltidsvenn” er et tilbud til deg som ønsker “en venn” å dele et varmt måltid med en dag i uken. Måltidsvennen er en frivillig som er engasjert ved kommunens frivilligsentral. Maten som kun krever oppvarming, bestilles og leveres fra en lokan leverandør. Måltidsvennen kommer hjem til deg til en avtalt dag, og dere blir sammen enige om detaljene rundt måltidet. Utgifter til et varmt måltid med dessert dekkes av prosjektmidler.

Forskning viser at det å spise sammen og ha et hyggelig måltid kan ha positiv innvirkning både i forhold til matglede og trivsel. Har du sittet mye alene i forbindelse med smittesituasjonen vi har vært igjennom? Strever du og med appetitt og måltidsglede, er gjerne dette noe for deg?

Ta kontakt med Tove Øie på e-post: tove.oie@stavanger.kommune.no eller tlf.: 91878561 dersom du ønsker en måltidsvenn eller om du vil vite litt mer om ordningen.

Scann QR-koden for å lese mer om Helsehuset og hvordan du kommer i kontakt med oss.

Pensjonistuniversitetet

Stavanger

Pensjonistuniversitetet Stavanger er en frivillig organisasjon for personer over 60 år. Vi arrangerer hver måned foredrag over aktuelle temaer.

Program våren 2022

24. august	Lektor Henrik Paaske Frankrike før og etter presidentvalget
7. september	Direktør Kikki Flesche Kleiven Bonusforedrag. 4,54 milliarder år med geologisk utvikling
28. september	Tidligere ambassadør i Ukraina og Russland Øyvind Nordsletten Russland
19. oktober	Assisterende helsedirektør Espen Nakstad Pandemier og epidemier gjennom tidene
23. november	Forfatter Tom Brenne Litterære julehefter fra Stavanger
14. desember	Frilansjournalist og forfatter Anne Synnøve Simensen Nobels fredspris gjennom 120 år

Alle foredrag holdes i Kulturhuset Sølvberget kl. 11.

Medlemskontingent for 2022 er kr. 400. Medlemmene har gratis adgang til foredragene. Inngangspenger for ikke-medlemmer er kr. 100.

Hjemmeside: www.pustavanger.net, e-post: post@pustavanger.net

Frivillig for kvinner med flerkulturell bakgrunn?

Frivillighetsarbeidet gjør at man får bety noe for andre, og la andre bety noe for seg.

KIA har norskopplæring og aktivitet for kvinner med flerkulturell bakgrunn.

Vi arbeider med kvinner som ønsker å bli bedre i norsk og bedre integrert i det norske samfunnet. Som frivillig i KIA får du anledning til å bli kjent med fantastiske mennesker fra ulike deler av verden.

Vi ser etter frivillige som ønsker å gå tur, noen de kan snakke norsk sammen med og frivillige til digital leksehjelp.

Har du lyst til å bidra?

Vi benytter enkle digitale verktøy som alle får til, og overholder smittevern på tur.

Ta kontakt med oss på tlf: 458 70 329 eller marianne.fjermestad@kianorge.no

TRADISJONELT BOKHÅNDVERK

ERLAND A/S

Sjøhagen 11 · 4016 Stavanger

bok@bokbinderieterland.no

www.bokbinderieterland.no

Reparasjoner · Nyinnbindinger ·

PRIVATKUNDER · BEDRIFTER

Ring 51 88 10 04 eller stikk
innom vårt verksted i Hillevåg

Et komplett bokverksted siden 1989

Bli medlem i Byhistorisk forening Stavanger!

Dersom du er interessert i Stavangers historie, er vår forening noe for deg. Som medlem får du innbydelse til åtte-ti foredragskvelder/byvandringar årlig samt to nummer av foreningens magasin *Stavangeren*. Magasinet er på ca. 100 sider og inneholder stort sett bare spesialskevne artikler. Alt dette er inkludert i medlemskontingenten som er kr 400 for enkeltmedlem og kr 550 for familiemedlemskap.

På våre nettsider - www.byhistoriskforening.org - finner du mengder av historisk stoff om Stavanger og også mer informasjon om foreningen og arrangementene. På nettsiden kan du også sende din innmelding. Du kan også sende e-post til pedersen@marstad.net eller ringe/ sende sms til 908 28 467.

Rosenberg Pensjonistforening

Rosenberg Pensjonistforening har sine møter i Rosenberg Idrettshall. Her disponerer vi kontorplass, møtelokale og treningslokale. Fotball, gymnastikk og apparattrening er populært. Vi møtes hver mandag og torsdag fra kl. 07.00 – 11.00. Treningen starter kl. 08.15. Det er også mulig å møte opp for en kopp kaffe, og drøs med

tidligere kolleger. Første torsdag i måneden, har vi medlemsmøte som begynner kl. 10.00. Her har vi som regel en innleder med populære/ viktige emner. Pensjonistforeningen er åpen for pensjonister fra Rosenberg Verft, men tar også imot personer som tidligere har vært ansatt ved verftet, eller som på annen måte har spesiell tilknytning til bedriften. Har du lyst til å være med oss, kan du ta kontakt med oss mandag eller torsdag i Rosenberg Idrettshall mellom kl. 08.30 og 11.00, eller direkte til lederen Karl Børge

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Rogaland Sør lokallag

Landsforbundet for offentlige pensjonister (LOP) er en politisk og livssynsmessig nøytral organisasjon for alle som har arbeidet i kommune, fylkeskommune og/eller stat.

Gjennomgående har offentlig ansatte hatt lavere lønn enn ansatte i privat sektor. Begrunnelsen for dette lønnsgapet, har oftest vært framtidig pensjonsytelse.

Nå er pensjonen til alle i offentlig sektor under press.

LOP har dette som en hovedsak, og arbeider aktivt for å opprettholde vilkårene for den offentlige tjenstepensjonen.

Trykdeoppjøret 2022

LOPs primærkrav om at pensjonene skal reguleres med lønnsveksten, får heller ikke i år gjennomslag. Men Stortinget har vedtatt LOPs sekundærkrav:

Pensjonene skal reguleres med gjennomsnitt av lønns- og prisvekst.

Underreguleringen på 0,75% som LOP i mange år kjempet mot, er nå borte.

Sentralstyreleder Rannveig Bærheim

Jo flere medlemmer, jo sterkere stemme har vi for å ivareta våre opparbeidede rettigheter!

LOP tilbyr medlemmer gratis, personlig og konfidensiell bistand i pensjonssaker og i saker som berører testamente, arv, skifte, booppgjør, fremtidsfullmakt.

Du er velkommen som medlem!

Du finner mer informasjon på hjemmesida vår, www.lop.no/rogaland, eller ved å kontakte lokallagsleder Bjørg Brekke Sørskog:

E-post: bjorg.brekke.sorskog@kleppnett.no Tlf. 906 69 184

Programmet for høsten 2022 er i skrivende stund ikke klart.

Alle medlemmer får tilsendt fullstendig program i begynnelsen av juni.

Medlemsmøter:

21. september og 19. oktober, samt tradisjonell førjulsfest i Klepp rådhus 30. november med variert program og kulturinnslag.

Septembermøtet legges til Fredheim Arena i Sandnes. Møtet i oktober blir i Frøyland og Orstad kyrkje.

Kurs og bedriftsbesøk: Kulturtilbud:

Et kurs og et bedriftsbesøk er under planlegging.
Hvilke kulturforestillinger som anbefales, er ennå ikke bestemt.

Reisetilbud:

Irland:

17. – 22. august

Bjerkreim og Ørdsalen:

8. september

Roma og Sorrentohalvøya:

05. – 12. oktober

**Medlemskap i LOP koster kr 400 per år, med følgende unntak:
Norsk Sykepleierforbund og Norsk Radiografforbund dekker sentral kontingent for sine medlemmer, og derfor betaler medlemmene der kun lokallagskontingent, kr 120 per år.**

HINNASENTERET

Kurs- og aktivitetssenter

PROGRAM HØST 2022

Våre tilbud er for seniorer.

Andre kan delta uten tillegg i pris.
Flere aktiviteter støttes av K-stud.
Går du med et ønske om å starte kurs eller en frivillighetsaktivitet, ta kontakt.

Servering

Under flere av våre aktiviteter selges lunsjpakke; to halve påsmurte rundstykker, en kopp kaffe og vafler for kr 50,- per pers. Vårt kjøkken tilbyr matsalg og det er mulig å bestille kaker, bakst og påsmurte rundstykker. Ta kontakt i god tid på forhånd.

Åpent hverdager 08.00-14.00

Telefon: 51905790
Gamleveien 30B, 4018 Stavanger
E-post: hinn@hesbynett.no

Du finner mer om oss på:
www.hinnasenteret.no

Deter også VI-TO frisør & fotterapeut på Hinnasenteret. Ta kontakt med Farah H. Razavi, mobil: 41649566.

MANDAG:

Håndarbeidsgruppe kl. 10.00

Ta med veven, sy eller strikkesøy
Treff annenhver uke.
Oppstart 15. august.

Datagruppe kl. 10.00

Vi har det sosialt og lærer av hverandre.
Ta med PC/nettbrett. Oppstart 15. august.

Kunst- og kulturgruppe kl. 10.30

Kunst- og kulturforelesninger ved gjester og egne krefter.
Oppstart 12. september.

Fransk konversasjon kl. 11.00

– Viderekomne. Vi kommer sammen og samtaler på fransk. Ingen lærer.
Oppstart 19. september.
Semesterkontingent kr 150,-.

Hva har skjedd? Kl. 12.00

Samtaler om aktuelle nyheter.
Oppstart 12. september.

TIRSDAG:

Bridge – viderekomne kl. 10.00

Vi samles i stuen for hygge og spill.
Kontingent kr 150,-
Oppstart 16. august.

Turgruppe kl. 11.00

Ca. 1 times tur i nærområdet.
Oppstart 2. august.
Mulig med lunsj etterpå.

Nyhet! Sy-treff kl. 10.00

Ta med symaskin og noe du vil sy og kos deg sammen med andre med samme interesse.
Oppstart 9. august.

ONSDAG:

Bridgekurs for nybegynnere kl. 10.00

Oppstart 12. oktober v/min.8stk.
6 samvær, kursavgift kr 700,-.
Lærer Thom Hinna.
Påmeldingsfrist 3. oktober.

Spanskurs dagligtale kl. 10.00

Oppstart 24. august
10 ganger ved min. 6stk.påmeldte.
Påmeldingsfrist 1 august.
Kursavgift kr 850,-.
Lærer Odrunn Eiken Cruz.

Andakt i kirkerommet kl. 10.15

–Et samarbeid med Hinna Menighet.
Oppstart 10. august.

Hinnasenterets Seniorklubb kl. 10.40

Vi møtes i stuen til underholdning,
årsalg og drøs.
Medlemskontingent kr 250,-.
Nye medlemmer alltid velkomne!
Oppstart 10. august.

Sterk og stødig kl. 12.45-13.45

Treningsgruppe for seniorer.
– Et samarbeid med fysioterapitjenesten
og frivillige aktører. Ingen påmelding.
Merk: programmet følger skoleruta.

NB!

40 års jubileum!

**Uke 37 (12-16 sept.) blir markert
med forskjellige aktiviteter.**

Festdag 16 sept. kl.11.00.

TORS DAG:

Sosialt treff kl.11.30

For enslige og aleneboende
Et uforpliktende fellesskap.
Oppstart 11.august.

Yoga kl. 09.30

10 ganger med instruksjon av Ellen
Thomseth. Kursavgift kr 1100,-.
Oppstart 25. august.
Matter for utlån. Ta med et godt teppe.
– Mulig å kjøpe lunsjetterpå.
Påmeldingsfrist 1.august.

Bridgekurs kl. 10.00

For deg som vil friske opp gamle
kunnskaper med lærer Paul A. Hinna.
Oppstart 18. august.
Kursavgift kr 650,- Meld deg
sammen med en makker.
Påmeldingsfrist 1.august.

FREDAG:

Snekkerboden kl. 10.00

Treskjæring og annet trearbeid.
Semesterkontingent kr 200,-.
Oppstart 5. august.

Malegruppe kl. 10.00

– Alle teknikker. Vi inspirerer hverandre.
Semesterkontingent kr 200,-.
Oppstart 5. august.

Åpen kafe kl. 11-13.00

Ta deg en tur innom for lunsj,
kaffe og hyggelig drøs.
Oppstart 5 august.

JULELOTTERI

14. desember kl.11.00
Senterets årlige lotteri og juleavslutning.
Vi serverer grøt, kaffe og julekaker.
Alle er velkomne.

VELKOMMEN PÅ TUR MED 60+

Stavanger Turistforening

Du finner alle turer og arrangement på stf.no

Millioner av mennesker er behandlet for elveblindhet, men fortsatt er 18 millioner smittet av denne parasitten.

Vi har reddet synet til 30 millioner mennesker gjennom Lions-programmet

I snart hundre år har Lions vært de blindes ridder. Ved å samarbeide med lokale myndigheter og andre samarbeidspartnere har vi reddet synet til mer enn 30 millioner mennesker, og hjulpet 100 millioner med synsrelaterte problemer. 50 millioner mennesker er behandlet for elveblindhet i Afrikanske land. I Norge er vi stolte av vår førerhundskole som leverer ca. 12 hunder i året til blinde og svaksynte.

Det er 10 Lionsklubber i Stavanger, ca 300 kvinner og menn som bruker litt av sin fritid for å hjelpe andre:

LC Stavanger - LC Stavanger/Finnøy - LC Stavanger/Gyda -
LC Stavanger/Hafrsfjord - LC Stavanger/Harald Hårfagre -
LC Stavanger/Hinna - LC Stavanger/Jåtten - LC Stavanger/Svithun -
LC Stavanger/Tasta - LC Stavanger/Øyane

Kontakt vår soneleder om du ønsker informasjon om medlemskap. Telefon: 977 17 342

Returadresse:
«Mortepumpen»
Innbyggerservice
Olav Kyrresgt. 23,
Postboks 8001
4068 STAVANGER

Datahjelp

Vil du lære å bruke smarttelefon, PC eller nettbrett? Vil du kjenne deg tryggere på internett? Kom innom et av våre tilbud, så hjelper vi deg!

Hundvåg

Drop- in hver mandag klokken 11.30 – 14.00 i kafeen på Øyarhuset. Ingen påmelding. Ta kontakt med Ann Therese Madland på Hundvåg frivilligsentral dersom du har spørsmål: ann.therese.madland@stavanger.kommune.no eller 992 90 718.

Storhaug

Kurs over 12 ganger. Første tirsdagen i hver måned i Kvitsøygaten 3 på Storhaug. Du kan selv velge om du deltar på en kursdag eller på flere. Påmelding til storhaug. frivilligsentral@stavanger.kommune.no eller 907 13 992.

Vikevåg

Innbyggerservice har drop-in datahjelp på hverdager klokken 08.30 – 15.00 i Asalveien 6. Biblioteket har drop-in på onsdager. Mulig å booke time på mandagen.

Sølvberget

Gratis datahjelp i inntil 20 minutter, mandag til torsdag klokken 17.00 – 21.00 i informasjonsskranken i 1. etasje.

Hjertelig velkommen skal du være!

Stavanger
kommune